1900
SLAVLJE
HRVATSKE
OMLADINE
1910.

SLAVLJE
HRVATSKE OMLADINE
GODINE 1910.

NAPISAO

PJESNIK PJESME POSVETNICE: „DO NEBESA NEK SE ORI . . .“

IZDAO SREDIŠNJI ODBOR
ZA PROSLAVU 10.-GODIŠNJICE POSVETE HRVATSKE OMLADINE
PRESVETOMU SRCU ISUSOVU

U ZAGREBU.
TISAK ANTUNA SCHOLZA.
1910.

NADBISKUPSKI DUHOVNI STOL U ZAGREBU.

Br. 2225.

Nihil obstat.

Ferdinandus Brixi S. I., censor

Imprimatur.

U Zagrebu, dne 25. travnja 1910.

Generalni vikar:

Dr. Ivan Krapac
pomoćni biskup.

1. Zlatna godina.

Zlatna je doista bila za te, zlatna omladino hrvatska, zlatna jubilejska godina 1900. Tada je na osvitu novoga stoljeća sunce Božansko, Srce Kristovo, zlatnim tracima ljubavi i milosti svoje pozlatilo vrletne vise trojedne kraljevine Hrvatske. Te zlatne godine ti se odazva tajinstvenom glasu Kralja sviju vijekova i naroda, Isusa Krista, koji doviknu svim mladim Hrvatima i Hrvaticama: „Dijete moje, podaj mi srce svoje!"

Poziv taj odjeknu gorom i dolom širom lijepe naše domovine, i do dvjesta tisuća mladih Hrvata i Hrvatica s divnim oduševljenjem posveti zlatno srce svoje najzlatnijemu srcu, Bož. Srcu Otkupitelja svoga.

Kao veličanstveni šum srebropjenog valovlja s našeg Jadranskog mora šumila je tada na sve strane svečana zavjetna pjesma nepregledne mlade vojske.

Do nebesa se je orio iz njihovih grudi gromki glas; jeknuše i rajski dvori, ter je nebeski Kralj s vječnoga prijestolja svog ponosno motrio tu mladenačku četu svoju i razdragana Srca slušao, kako mu zanosno kliče:

Isukrste, Srcu tvom
S nama naš se kune dom:
Dušom, tielom viek sam tvoj
Za krst časni bijuć boj!

Slušao to Kralj slave silni i blagi, te izlio iz svoga Srca obilan blagoslov na taj sveti zavjet.

Čuli to i puci širom svijeta, pa se divili tomu nevigjenom prizoru i čestitali hrvatskomu narodu tako zlatnu, idealnu mladež.

Čuli to i oci naši, slavni nekoć mučenici za krst časni i slobodu zlatnu: i njihove kosti u grobu se razigraše, a blažena im duša u raju novom se radošću napojila.

Čuli to i oci naši i majke naše, što još megju nama borave dane zemaljskoga žića, i srce im se rastapalo od milinja, a suze im orosiše lica.

Čuo to i Otac sviju nas, sv. Otac papa u Rimu Leon XIII., i njegovo se očinsko srce napunilo osobitom radošću, kako je to ponovno izjavio i vlastoručnim pismom potvrdio.

Ali čuli to i sluge pakla kleta i kriknuše neki kao pomamni. Nego njihov krik se izgubio pred veličajnim skladom tolikih tisuća.

Zaista zlatnim slovima ostat će zapisana u povijesti katoličkih Hrvata godina 1900. Ne da se opisati ono velebno slavlje, što ga Velika Hrvatska, sa svojom omladinom na čelu, priredi na osvitu dvadesetog stoljeća Isusu Kristu, Sinu Boga živoga. Na veliki blagdan Presvetog Srca osvanuše sela i gradovi u svečanom ruhu; zeleni slavoluci nosili na sebi pozdrav Vogji i Kralju Hrvata, milovidne zastave lepršale na kućama i zvonicima kao slika veselja mladenačkih srdaca; u predvečerje i na večer toga nezaboravnog dana mnogi vrhunci gora sijevahu u svečanom sjaju plamtećih kresova. Od grmljavine mužara razlijegala se brda i doline, a radosni zvuci zvona miješali se s oduševljenim klicanjem i pjevanjem.

Nijedan kralj zemaljski ne doživlje takova slavlja od svojih podanika, kakov te zlatne godine priredi zlatna mlada Hrvatska vječnome Kralju svome.

Izgledalo je to kao kakav sjajni triumf kojemu slavodobitnom vojskovogji, a i bilo je tako. Nego bila je to prije svega svečana zavjera, što ju činila naša omladina svomu vrhovnomu Vogji, prije nego će pohitjeti pod stijegom Presvetog Srca u sveti boj „za vjeru i dom“,

2. Obnova zavjere.

Slavni dalmatinski povjesničar sedamnaestog vijeka, nadbiskup Andrija Zmajević, pripovijeda, kako su naši god. 1683. natrag oteli Turcima grad Risan. On je sam bio svjedokom i sudionikom te sjajne pobjede, sokoleći borce i dijeleći ranjenima posljednju utjehu. Iza osvojenja grada pretvori on jednu džamiju u katoličku crkvu. Gdje se prije blijedi mjesec kočio, tu zablista sada znak našega spasa. Nad ulazom u bivšu džamiju dade postaviti u kamen urezan natpis: „Christus vicit" (Krist je pobijedio). Naskoro ga zapade sreća, te je na bivšoj ercegnovskoj džamiji dao uklesati: „Christus regnat!" (Krist kraljuje). Na žalost ne ispuni mu se želja, da na barskoj napiše: „Christus imperat!" (Krist caruje). (Sr. Vulović: Gospa od Škrpjela, str. 120.)

Mila omladino! I ti smiješ već na koncu prve desetljetne borbe pod zastavom Presv. Srca Isusova na mnogo mjesta zlatnim slovima napisati: „Christus vicit!"

„Christus vicit" trebalo bi napisati na čelo smionoj „Hrvatskoj" i njezinoj žarkoj „Luči"; „Christus vicit" na štitu junačkog „Domagoja" i sjajnoga mu „Krijesa"; „Christus vicit" na poletnu „Za vjeru i dom" i na miomirisno „Proljetno cvijeće"; „Christus vicit" na medaljice od 50 novih kongregacija Gospinih za mladež; „Christus vicit" na stijegu nadobudnih hrv. kat. gjačkih organizacija i na pročelju njihovih kićenih listova. „Christus vicit" valjalo bi napisati prije svega na srca toliko tisuća mladih junačkih duša, koje se uza sve žestoke borbe ne iznevjeriše dičnom stijegu Božanskoga Srca.

Da, Krist je pobijedio, pa i kraljuje i caruje u mnogim hrvatskim srcima svesilnom ljubavlju Srca svoga. Dostojno je dakle, da njegovu slavodobitnom Srcu ove godine podigne mlada Hrvatska prvi slavoluk s natpisom: „Slava Božanskomu Srcu!"

„Slava Božanskom Srcu!" neka se razliježe preko gora sve do mora širom naše mile domovine.

Iza pada i poniženja samovoljnog tlačitelja sv. Ste-

lice, Napoleona I., povrati se u nečuvenom slavlju sljedi Pijo VII. iz pet-godišnjeg sužanjstva u svoju državu. Na svom putu Italijom bio je često svjedokom, kako je radosno pučanstvo u vodu bacala kumirne kipove obožavanog Napoleona. Kad se je 24. svibnja 1814. primaknuo svojoj prijestolnici, dočeka ga na „Ponte Molle" gradsko izaslanstvo — crkovni i svjetovni odličnici — ter mu izjavi odanost grada i obnovi zavjeru vjernosti u ime svega naroda.

Sad pristupe k papinskim kolima svečano odjevena dvadeset i četiri odlična rimska mladića, ispregnu konje pa uz neopisivo klicanje nebrojenog mnoštva odvezu svoga kralja-velesvećenika sve do velehrama sv. Petra, gdje se imalo svečano zahvaliti Svevišnjemu za pobjedonosni povratak Namjesnika Kristova. S Angjeoske tvrgje orio se prostranom Kampanjom gromotan rik topova, prekidajući radosno klicanje puka i svećenstva i veličajni sklad stotina srebrozvučnih zvona s rimskih zvonika. Sve se natjecalo, da svome vrhovnome gospodaru nanovo zasvjedoči svoju nepokolebivu privrženost. Mnogima suze radosnice obliše lice, te od velika tronuća ie mogahu složiti svoj glas sa sveopćim veselim podvicima.

Mila omladino! Nešto slična očekuje ove godine od tebe tvoj nebeski Kralj-Velesvećenik. Pobacaj, gdje samo možeš, sve kumire Kristovih protivnika, poimence protucrkvene i bezbožne listove i nećudoredne knjige.

A vi ponajplemenitiji mladići, vi cvijete hrvatske mladosti, vi sveučilištarci i gornjogimnazijalci naši, postavite se poput onih odličnih mladića rimskih pred slavodobitna kola Kristova, pa povedite svoga pobjedonosnoga Vogju u sjajnom triumfu ulicama naših gradova, pa dovikujte svima: „Christus vicit! Christus regnat! Christus imperat!" („Krist je pobijedio! Krist kraljuje! Krist caruje!")

Valja da u ime svega naroda javno i svečano izjavimo nepokolebivu vjernost onome, kome su tisuće

pregla naših svoju divnu odanost vlastitom krvlju zabilježili.

U ovo zadnjih deset godina rekao bih podeseterostručio se bijes Kristovih neprijatelja u domovini našoj Podeseterostručimo i mi našu ljubav i oduševljenje naše za Presvetog Otkupitelja svoga. Na ovogodišnji blagdan Presv. Srca neka sva uzdanica Hrvatske što svečanije i odriješitije prosvjeduje protiv bezbožnih napadaja na nebeskog vladara hrvatskog naroda. To neka bude i zadovoljština za tolike teške uvrede, što ih Bož. Srcu Kristovu naniješe izrodi predzigja kršćanstva.

Godine 1848., malo iza otvorenja hrvatskog sabora, bi slavni ban Jelačić i cijeli hrvatski narod podlo osumnjičen kod kralja Ferdinanda poradi nevjere. Na čelu posebnog izaslanstva poleti ban u Insbruk, da uvjeri vladara o vjernosti i privrženosti svojoj i naroda svoga spram kralja i vladalačkog doma.

Poslije audijencije kod kralja predstave se izaslanici takogjer nadvojvodi Franji Karlu, ocu današnjeg nam vladara.

Jelačić opisa žarkim riječima položaj i želje Hrvata te njihovu nepromjenljivu privrženost spram dinastije. To je tako ganulo nadvojvodu, da su mu suze potekle niz lice. Ta, kako i ne bi, ta većina austrijskih naroda bila tada naoružanom rukom ustala protiv zakonitog vladara svoga. Nadvojvoda je tom zgodom više puta izjavio odboru svoju osobitu naklonost; a pri rastanku reče im tronuto: „Srce mi je kod vas.“ (Sr. Hrv. pokret.)

Pohiti dakle, mila mladeži hrvatska, pohiti na blagdan Presv. Srca pred prijestolje našeg svetotajstvenog Vladara, da mu ispred svega naroda svečano zasvjedočiš vječnu odanost kličući oduševljeno:

Do nebesa nek se ori
Naših grudi gromki glas,
Neka jeknu rajski dvori,
Nek nas čuje Isus spas:
Isukrste, Srcu tvom
S nama naš se kune dom:

Dušom, tielom viek sam tvoj,
Za krst časni bijuć boj!

Nema sumnje, da će taj izraz iskrene privrženosti milo se dojmiti premilostivog nam Vladara, pa da će on tebi, omladino draga, i cijelom plemenitom narodu našem doviknuti: „S r c e m i j e k o d v a s."

Al kod ovogodišnje slave ne smijemo zaboraviti, da mi još ni iz daleka ne stekosmo potpune pobjede. Žešće borbe čekaju nas. Ove godine treba držati veliko ratno vijeće. Treba razgledati naše bojne sile, pretresti našu dosadanju taktiku, ispitati naše pogriješke, potražiti nova sredstva za sigurnije uspjehe, a nada sve treba da našu bojnu organizaciju opašemo što čvršćim vezom sloge i jedinstva. To bi bila zadaća za izaslanike svih naših omladinskih društava za slijedećih praznika.

Onda ćemo s obnovljenim silama i s pomlađenim oduševljenjem pohrliti hrabro pod pobjedonosnim stijegom Bož. Srca Isusova u boj sveti „za vjeru i dom".

3. „Stieg Hrvata — Srce Krista!"

Čarobna moć zastave.

li valjda ne znaš, što je stijeg? I. ti pitaj hrabre vojnike, što se oko njega kupe, čim odjekne bojne trublje glas. Pitaj, nek ti kažu, u štono upiru plamteće oko, prije nego će trgnuti britki mač na neprijatelja. Pitaj prva puščana zrna, kamo ono lete, kad se zametne kreševo ljuto. Pitaj četovogje, čime gledaju da rasplamte klonula srca svojih boraca. Gdje se vije bojna zastava, tamo bukti najžešća bojna vatra. Ponajsrčaniji borci srtaju smiono u najveći oganj, samo da ugrabe protivnički stijeg; ta oteti neprijatelju stijeg, velika je sramota, izgubiti ga, skrajnja sramota

Što je barjak, nek ti kaže pjesnik:

Barjak nam je svete sloge znamen,
Barjak srce vojujuće čete,
Svetog gnjeva buktajući plamen,
krila Božja, što nad vojskom lete.

Trnski.

Širom dalekog svijeta lepršaju lagani stijegovi i u miru i u ratu i na kopnu i na moru. Sve što hoće, da se za nj znade u svijetu, mora razviti svoj stijeg, na kojem gleda, da slikovito utisne svoje najviše ideale, što ga zanose i za koje se bori. Na stijegu čita borac minule borbe i pobjede svojih pregja, dok njegov protivnik vidi na istome stijegu svoje poraze.

Koje čudo onda, ako tijekom vijekova zastave nimalo ne izgubiše od svoje čarobne moći!

Tamo dolje na Jadranu je to bilo 20. srpnja g. 1866. Naši žali nijesu nikad još motrili pred sobom strašnijega prizora. Sukobili se „dalmatinski ribari" sa silnom talijanskom mornaricom. S divljom rikom sipali topovi s obje strane oganj i olovo. Dok se je more silno bibalo, a lagje se tresle od gromovnog tutnja bijesnih topova, približi se talijanski „Palestro" k austrijskom „Ferdinandu Maxu". Kad najednom zaleti se i poskoči smioni Dalmatinac Nikola Karković iz Hvara, ter ugrabi neprijateljskom brodu zastavu i uz burni „živio" naših mornara ponese je Tegetthoffu. Smjeli junak bi nakon pobjedonosne bitke predstavljen Njegovu Veličanstvu u Beču. Kralj ga pohvali, i nadari i okiti mu junačka prsa zlatnom kolajnom. (Sr. Kuničić: „Viški boj".)

Krstaš-barjak.

Vidite li tamo preko Alpa u Galiji mladenačkog cara, kako stupa na čelu svojih legija? Jesensko se sunce upravo spušta sa zenita, kad li eno Konstantin stane naglo i sva vojska s njime. Sve upire začugjeni pogled na vedro nebo, gdje se iznenada pokaza nad suncem sjajan križ s grčkim početnim slovima imena Kristova, unaokolo mu natpis: *ΤΟΥΤΩ ΝΙΚΑ* (Time pobijedi!).

S carem se je cijela vojska divila čudnovatoj nebeskoj pojavi. Nu poganski vladar ne može dokučiti, što bi značilo vigjenje; kad slijedeće noći javi mu se u snu Krist s istim znamenom i kaza mu, neka sliku onog nebeskog pojava postavi na svoju bojnu zastavu.*)

Tako i bi. Sad se mjesto ponosnog orla nad „znakom sramote" blistalo ime prezrenog Nazarenca, koga su sve do sada rimski vladari s tolikim bijesom bili progonili.

Konstantinovi vojnici — većinom još pogani — pohite puni nepojmljivog zanosa za novim bojnim znakom. Pobjedonosno projure gornjom Italijom, i eno ih pred „vječnim gradom", pred prijestolnicom Konstantinova protivnika Maksencija.

Uzdajući se Maksencije u premoć svojih sila (imao je oko 200.000 vojske, a Konstantin jedva 100.000), vele, da ni ne htjede na čelu svoje vojske dočekati Konstantina.

Ali kad kasnije dogje, da bude svjedokom sjajnoj pobjedi svojih legija, prenerazi se videći, kako mu vojska bježi. Od velike navale bjegunaca sruši se drveni most, na kojem se nagje Maksencije, te i njega progutaju mutni vali Tibera 28. listopada 312.

Konstantin pod pobjedonosnim stijegom Kristovim ugje slavodobitno u Rim, da iz tamnog podzemlja izvede djevičansku zaručnicu Kristovu, mučenicu Crkvu. Iza njegovih sjajnih kola nosila se glava razbludnog krvoloka Maksencija.

Od onog doba ne prestade se vijati slavodobitni krstaš-barjak. Ne obori ga ni staro poganstvo pa ni ratoborni islam. Svjedoči nam to veličajna povijest i kri-

---

*) Taj dogogjaj pripovijeda nam „otac crkvene povijesti", Eusebij, biskup cezarejski, tvrdeći, da mu je to sam Konstantin pod zakletvom priopćio. Jamči nam za to i uzgojitelj careva sina Krispa: Laktancije, i osobito kršćanski pisac Artemije, koji je služio tada kao časnik u carevoj vojsci, te io očevidac one prikaze.

žarskih vojna i višestoljetne borbe kršćanstva protiv polumjeseca.

Stijeg Srca Kristova

Francusko „sunce", Ljudevit četrnaesti, ravnao je tada udesom Francuske. Ali pod ovim „suncem" počeo je „knez tmina" spremati krvavu veliku revoluciju. Saveznici pakla oštrili svoje oružje i rovali potajno pod prijestolom i oltarom.

Burbonsko gospodstvo imalo pasti, no nad Kristovim kraljevstvom bdjelo je oko budne Providnosti. Nešto prije nego se imali pojaviti glasonoše i apostoli revolucije Montesquieu (Monteskiö) god. 1689., Voltaire (Volter g. 1694) i Rousseau (Ruso) g. 1712. klečala je nekoga dana god. 1673. skromna duvna Margarita Alacoque (Alakok) pred prijestoljem euharističnoga Kralja. On joj tada prvi put otkri tajne svoga Presvetog Srca. Margaritino je zvanje bilo, da priopći te tajne čovječanstvu. Gospodin joj kaza: „Srce moje Božansko tako je puno ljubavi spram ljudi, da ne mogući dulje zadržati u sebi plam ove ljubavi goruće, posredovanjem tvojim mora da mu dade oduška i ljudima se objavi..." On ide za tim, kako reče, da u srcima ljudskim obori prijestolje sotonino, a osnuje tamo kraljevstvo Srca svoga, kraljevstvo čiste ljubavi.

Time on naviješta nanovo rat „ubojici od početka", Luciferu. Skromnoj djevici uruči svoj novi bojni stijeg, neka ga razvije i visoko digne, pozivljući sve pristaše njegove u sveti boj.

U prve redove te vojske naroda imao da pohiti narod Francuza, sinovi „prvorogjene kćeri" Kristove. Svemogućemu ne treba pomoći mogućnika zemaljskih, ali on ipak šalje poziv i na premožnog vladara Francuza, Ljudevita XIV. god. 1689., upravo iste godine, koje se rodi bezbožnik Montesquieu. Djevica iz Paray-le-Moniala (Parelemoniala) imala poslati kralju Gospodinov nalog, neka u čast Presvetomu Srcu podigne hram, u **kojem bi mu se sa cijelim dvorom svojim posvetio.**

Megju ostalim tražio je Spasitelj od Ljudevita XIV., neka znak njegova Bož. Srca stavi na svoje državne zastave. Udovolji li kralj ovim zahtjevima, obeća mu Kralj vječne slave, da će njegovo svemožno Srce biti zaštitom i obranom njegove osobe i njegove zemlje protiv sviju neprijatelja.

Nije poznato, zašto Ljudevit ne ispuni želje Gospodinove. Možda se ne usudiše izručiti mu poruke od jedne neznatne samostanke. No da je mogući Burbonac izveo nalog nebeski, bi li tijek francuskog udesa bio nakon jednog stoljeća skrenuo niz onu vratolomnu vrlet u bezdani ponor paklene revolucije? Zar ne bi valjda potomci Ljudevitovi i danas sjedili na prijestolju francuskom? Ali kad minuo vijek, izakako Spasitelj dade Ljudevitu XIV. onaj nalog, buknu revolucija širom Francuske. Paklenski bijes, što ga bezboštvo i nečudorednost čitavo stoljeće kuhali protiv oltara i prijestolja, provali svom žestinom poput strašnog vulkana, da zatre svaki spomen na Kralja Nazarenca i kralja Burbonca.

I pade Burbonac Ljudevit XVI.; zar će i Nazarenac? Glava za glavom kortlja se krvava ispod ljute gilotine; već bi mislio, odzvonilo je i Galilejcu. Al' ne čuješ li bojnih poklika od onuda iz daljine? To su ti hrabri Vandejci i Bretonci, što se puni svetoga gnjeva listom digoše na oružje za obranu svog zemaljskoga, a nada sve svog nebeskoga Kralja Po zadnjoj želji nesretnoga Ljudevita XVI. Presveto Srce imalo im biti zaštitom i lozinkom u obranbenoj vojni. Njegova milovidna slika bila im je znakom ujedinjenja, nju bi nosili na svojim šeširima ili na prsima viteškim. Na stotine tih svetih znakova orošenih mučeničkom krvlju nalazilo se na bojištu kod palih junaka proturevolucijonaša. Padali su junaci i umirali pod stijegom Presvetog Srca. Burbonca istina ne uskrisiše, ali zaštitiše u srcima mnogih zemljaka svojih prijestolje Kristovo.

Slegli se krvavi vali divlje revolucije, a Presveto Srce poduze na novo osvajati srca Francuza. Iza jednog

stoljeća na najvišoj i najlepšoj točki glavnoga grada Pariza gradila je u čast Božanskog Srca divno narodno svetište „Gallia poenitens“ („raskajana Francuska“).

Slika Presvetog Srca ne dogje dakako na javni stijeg republike, no za to bi mnogi privatnici narodnu trobojnicu ukrasili Presvetim Srcem Kristovim.

Kad su godine 1870. njemačke vojne sile nemilo prorijedile bojne redove francuske, ponude se slavni papinski zuavi, nekoć dobrovoljci papinske vojske, da će dragovoljno poteći u boj za obranu nesretne domovine. Na čelu im bio junački pukovnik barun de Charette (čitaj: Šaret). Dodijeliše ih 17. vojnom zboru slavnoga generala de Sonis-a. Ovaj dobi od pohodnica paray-lemonialskih divnu zastavu Presv. Srca s natpisom: „Srce Isusovo, spasi Francusku!“ De Sonis ju povjeri plemenitim zuavima, a de Charette odredi za stjegonošu mladoga grofa de Verthamon, kojega je ta čast imala stajati života.

Dogje 2. prosinca (u prvi petak) do žestoka sukoba s Prusima kod Loignya (Loanji-a). Kad su mnogi vojnici 17. vojnoga zbora stali kukavno uzmicati, pozove de Sonis pukovniju zuava, da kukavicama uliju srčanosti. Kad najednom dade pred njima razviti stijeg Bož. Srca, junačka pukovnija planu neopisivim oduševljenjem, ter s neopisivom smionošću udari na neprijatelje. Da je kod ostale vojske bilo njihova junaštva, Prusi bi jamačno bili uzmakli pa i podlegli. Ali kojima je viere i čudoregja ponestalo u duši, ne mogoše pojmiti svetog oduševljenja srčanih zuava, koji su pod zastavom Srca Kristova veledušno prinašali žrtvu života svoga za bijednu domovinu (Sr. Vanino: General de Sonis, Glava X. i XI.)

Iz Francuske, odakle se je buntovni stijeg revolucije presagjivao po cijeloj Evropi, i ljuven-stijeg Bož. Srca raznosio se na sve strane širom svega kršćanstva. Sveta je Crkva sve jasnije izrazivala svoju želju, da bi

se vjerna joj djeca skupljala oko stijega Presv. Srca u borbama protiv Belijala i njegovih saveznika.

„Srce Isusovo izbavit će nas od sviju zala!“ uskliknu jednom mukotrpni Pijo IX.

Njegov nasljednik, slavni Leon XIII., izjavi pun pouzdanja: „Pobožnost je k Presv. Srcu Isusovu dandanas značajni biljeg Crkve, korablja njezina spasa, zalog budućeg slavlja njezina, podloga svoj nadi našoj u bolju budućnost“

Glas vrhovnih vogja kršćanstva nagje sve više odjeka u srcima vjernika. Tko nije čuo za neumrloga Garciu Morena? On, kao predsjednik republike Ekvadora, posveti malo prije svoje mučeničke smrti domovinu svoju javno i svečano kraljevskom Srcu Kristovu.

Kad je prije nekoliko godina u južnoameričkoj državi Chileu (Čile-u) planula borba izmegju katolika i slobodnih zidara, vodio je hrabri i pobožni general Kanto katoličke čete pod stijegom Presv. Srca Isusova i bl. Gospe Karmelske u borbu i pobjedu.

I tako je pomalo zastava Presv. Srca postala zastavom u borbi protiv sviju neprijatelja Kristovih, a napose onih najljućih, slobodnih zidara.

Odatle njihov bijes protiv onoga Bož. Srca.

Za prvog megjunarodnog sastanka protiv framasuna (g. 1895. u Tridentu) na izložbi slobodnozidarskih simbola osobito je jedan udarao u oči. Na bijelom polju u obliku hostije vidjelo se naslikano srce s natpisom: „Cor exsecrandum“ t. j. „Srce (naime Srce Isusovo euharistično, kako neki tumače) proklinjanja vrijedno“. Nije li to djavolski?!

God. 1901. izda francuski slobodni zidar (Gustav Féry) knjigu „Les Cordicoles“ (le kordikol), u kojoj upravo podlo napada na pobožnost spram Presv. Srca, tvrdeći, da se u njoj krije pogibelj za državu.

Na nekoj svečanoj skupštini slobodnih zidara francuskih (g. 1902.) zaključi glavni govornik svoj govor

ovako: „Ne pustimo, da u 20. vijeku sjena Srca Isusova zasjeni Francusku, zemlju Voltairea i Viktora Hugoa!“

God. 1899.—1902. bijesnio u Kolumbiji vjerski rat slobodnozidarskih pristaša protiv katolika. Kakova je upravo gjavolska mržnja kipjela u vojsci antiklerikalaca, teško je pojmiti. Kada su se vježbali u strijeljanju, više bi puta uzeli za biljegu (nišan) jedan kip Srca Isusova.

Katolicima je bilo sada bjelodano, da im nema ljepšega stijega od Presv. Srca.

Već god. 1896. na spomenutom antiframasunskom sastanku megjunarodnom bi svečano zaključeno, da se čitava buduća borba protiv slobodne zidarije ima staviti pod zaštitu i zastavu Presv. Srca. Tom se zgodom prvi put razvila zastava Bož. Srca Isusova za austrijske katolike. Bio to skupocjen dar jedne plemićke Hrvatice. (Sr. Glas. S. I. 1896. i 1897.)

Al' kad je u predvečerje našega vijeka sunce devetnaestoga stoljeća tonulo u more vječnosti, usred toga zamirućeg sunca sinu — sjajnije od samoga sunca — žarko sunce ljubavi vječne, Božansko Srce Isusa Krista, a unaokolo te nebeske pojave desnica Svemogućega napisa na velebnoj dugi žarkim pismom tajnu budućnosti: „*Τούτῳ νίκα!*“ „Time pobjegjuj!“

To divno vigjenje motrio s vatikanske gledarne bistroumni Leon XIII., pa dovikne svim narodima: „Kada je Crkva u početku svoga opstanka stenjala pod jarmom carstva (poganskog) pokaza se na nebu mladome caru (Konstantinu Velikome) križ, vijesnik i začetnik sjajne pobjede, koju je doskora izvojštio. Danas evo ukaza se očima našim drugi presretni i Božanski znak: Presveto Srce Isusovo, na kojem je križ, koji megju plamenom svijetli žarkim svijetlom. Na nj neka se osloni svaka nada, od njega neka ljudi išću i očekuju spas.“

Dakle po uvjerenju velikoga Leona XIII. Srce je

Isusovo s neba nam dani znamen, koji ima da vodi kršćanske narode k pobjedi u budućim borbama.

Odziv hrvatske omladine.

Kao velebna jeka srpanjskoga groma razlijegao se Leonov glas preko gora i mora sve do skrajnih granica svijeta. Slušali ga narodi i udariše u radosno klicanje. Slušali ga i Kristu vjerni Hrvati, a njihova omladina — jamačno prva na svijetu — ozva se pozivu Namjesnika Kristova i odluči staviti se pod okrilje Bož. Srca.

Već prije osvita XX. vijeka zapjeva neznatno hrvatsko gjače, klanjajući se Srcu svetotajstvenog Kralja:

Stieg Hrvata — Srce Krista!
Tu nam rudi sreća, spas,
Tu sloboda zlatna blista,
Tu se ori slavski glas.

I do 200.000 mladenačkih grla hrvatskih složi svoj zanosni glas s njegovim. „Stieg Hrvata — Srce Krista" orilo se naskoro od Soče do Drine, od Dunaja do Jadrana, svuda širom Velike Hrvatske.

Prohujalo od onda deset burnih ljeta, ali plamena onog oduševljenja ne ugasiše, ter još i sada čuješ iz tisuća grla jedan sklad: „Stijeg Hrvata — Srce Krista"!

Nego kamo taj stijeg? Zar još uvijek samo u maštì pjesnikovoj? Malo poslije, nego je onaj hrvatski gjak napisao onu kiticu, predložio je neumornom pokretaču tadanjega slavlja, neka bi se tom zgodom dobrovoljnim prinosima Hrvata katolika nabavila takova zastava. Ali se ta zamisao njemu pričini preuranjena. Megjutim se ipak stalo sve više širiti tu ideju.

Već u adresi na sv. Oca bi izraženo obećanje hrvatske omladine: „da će se pod barjakom Presvetoga Srca Isusova hrabro i neustrašivo boriti za vjeru i dom". A sv. Otac u krasnom vlastoručnom pismu pohvali i blagoslovi tu svetu odluku.

To još većma rasplamti oduševljenje za hrvatski stijeg Presv. Srca, kako nam svjedoči „Spomen-knjiga"

onoga slavlja (v. sliku str. 188.), u Glasniku Srca Isusova prilog za omladinu i knjižica „Vojska Srca Isusova".

Ali istom godini 1910. bi pridržano, da onu zamisao prenese iz mašte i s papira u svilu i zlato. Slava budi za to Božanskome Srcu!

Evo vam dakle, Hrvati katolici, divnoga stijega, da se divnijega ne da ni zamisliti.

Na tome stijegu predočen vam je jedan od najganutljivih i najveličanstvenijih prizora cijele povijesti čovječanstva.

Ili zar to nije bio ganutljiv i veličanstven prizor, kad je 16. lipnja g. 1675. Kralj neba i zemlje iza zastora svetotajstvenog stupio pred skromnu djevicu Margaritu ter joj usred same vatre i plamena otkrio sjajno ko sunce a prozirno ko ledac svoje Bož. Srce, trnovitim vijencem obavito, ranjeno i križem zasagjeno, pa uskliknuo:

„Gle ovo Srce, što je ljude toliko ljubilo!"

A evo nam na našem stijegu onoga Srca, što je sve ljude sviju zemalja i sviju vijekova s tolikim žarom ljubilo, ljubilo i nas Hrvate do skrajnosti.

O da mi je sada za čas mudrost Duha Svetoga i riječitost Božanske Riječi, kako bih svemu svijetu objavio svu dražest i svu veličajnost Božanskog Srca Kristova! Ta to je Srce „milina sviju Svetih", to „sveti hram Božji", to Srce „veličanstva beskrajnog", „kralj i središte sviju srdaca".

Sve, što je sveto i uzvišeno na nebu i pod nebom, sve se divnim skladom združilo u tome „središtu sviju srdaca", u središtu svega vidljivoga i nevidljivoga.

Tu kao nigdje više u cijelom svemiru dotiče se vječnost vremena, a beskrajnost obujimlje ograničenost; tu je novi raj čovječanstva, u šatoru svevišnjega, Trojednog Boga.

Tu se kriju ko u jezgri sve božanstvene istine naravi i milosti, u **Presvetom Srcu** utjelovljenoga Sina Božjega.

A jer Lucifer sa svojom družinom gori od bijesa, da poremeti onaj divni sklad, što ga Krist uspostavi megju Bogom i ljudima, ima li zgodnijega stijega u boju protiv toga bijesnika, nego što je Srce Boga Čovjeka?

Lucifera i Luciferovce u borbu tjera paklena mržnja na Boga i njegove vjernike; a u nama neka vatru oduševljenja za sveti boj raspali pogled na ljubavlju rasplamćeno Srce Isusa, Boga i Spasitelja našega.

U našoj borbi trebat će nam sloge i jedinstva; tražimo je u Kristovu Srcu, s Riječju Božjom bitno sjedinjenom. U „kralju i središtu sviju srdaca" možemo biti svi kao „jedno srce i jedna duša".

Iz toga izvora sviju milosti smijemo se nadati obilju nebeskoga blagoslova za našu vojnu i za cijelu mukopatnu domovinu. Ta ne kaza li blaženoj Margariti onaj, koji ne poriče: „Ja ću blagosloviti svako mjesto, gdje se izloži i štuje slika Srca mojega" i: „Ja ću im (t. j. štovateljima njegova Presv. Srca) podijeliti obilan blagoslov za sva njihova poduzeća".

A bl. Margarita nas uvjerava: „Štovatelji Bož. Srca pribavljaju za se prijateljstvo i vječne blagodati ovog preljubaznog Srca te stiču s i l n a p o k r o v i t e l j a z a s v o j u d o m o v i n u". (List 95. na M. de Saumaise.)

To iskusiše na očevidan način junački Tirolci, kad se koncem 18. i početkom 19. stoljeća digoše na obranu vjere i slobode svoje. (Sr. Glasn. S. Is. 1896. str. 253.) — Iskusit će i Hrvati katolici, pohite li spremno i složno pod slavodobitni stijeg Bož. Srca.

A ti, omladino stjegonosna! Prihvati ovaj slavni stijeg, pa pohrli s njime na vrhunce gordog Velebita, te ga razvij, da ga vidi cijela trojedna kraljevina, pa dovikni gromkim glasom svemu hrvatskom katoličkom svijetu, dà i svemu katoličkom Slavjanstvu: „Ecce Rex vester!" „Evo vam Kralja!" (Iv. 19, 14.)

Bit će ih, koji će nauckani od vaših „književnika i farizeja" zaurlati poput Židova, kad im Pilat predstavi trnjem okrunjenog Mesiju: „Dolje, dolje s njime! Razapni

ga, razapni!" Ta neki (n. pr. „Pokret" br. 56. i „Obzor" br. 69.) već graknuše, čim začuše, da se taj stijeg sprema.

Ali daleko više će ih s urnebesnim poklikom odvratiti: „Živio Kralj!" (I. Knj. kralj. 10, 24.) „Hosana sinu Davidovu!" (Mat. 21. 9.) „Blagoslovljen kralj, koji dolazi u ime Gospodinovo!" (Luk. 19, 38).

I naskoro zaorit će cijelom katoličkom Hrvatskom piesma Isusu, ljubimcu našega naroda:

Ljubimo te, naša diko,
Jer si glavar Srcem blag!

4. U boj!

1. svibnja 1683. u Biogradu predade sultan Muhamed IV. velikom veziru Kara Mustafi s nevigjenom dotad počasti veliku zelenu zastavu prorokovu i posla ga na čelu ogromne bojne sile turske (do 250.000 vojnika i 3000 topova) protiv kršćanskog zapada. Mislilo se, da će na naš Osijek.

S velikim pouzdanjem gledao je carski dvor na malenu ali neustrašivu hrvatsku vojsku oko Osijeka.

Što je nada sve hrvatska srca zadahnjivalo junaštvom, spozna odmah carev poslanik, grof Caprara (Kaprara.) Iz Biograda opominje on bečki dvor, neka zastave Hrvata dade uresiti svetim križem s napisom: „M o j i s l i j e d e m e n e", jer da ima mnogo kršćana u vojsci turskoj, koji bi rado prešli u kršćanski tabor. (V. T. Smičiklas: Dvjestogodišnjica oslob. Slav. I. 105.—7.)

Evo ti, hrvatski rode, razvismo takovu zastavu po srcu tvome. Evo ti na njoj tvog nebeskoga Kralja. Pogledaj na križ nad rasplamćenim Srcem njegovim i poslušaj tajinstveni poziv njegov:

„M o j i m e n e s l i j e d e!"

Hoće li taj bojni poziv naći odjeka u srcima i današnjih Hrvata?

Ne, ne će u sviju; da, ne će u onih, koji već davno pljunuše na slavni stijeg pradjedova slavnih. Ali naći će zastalno u tvome srcu, omladino Srca Kristova.

Kada listaš, mila omladino, krvlju junačkih nam pregja napisanu povjesnicu našu, zar ne, ti

Čutiš ponos u svojemu srcu,
Da ti žilam krv hrvatska teče,
I pomamnu želju, da je liješ:
Za krst časni i slobodu zlatnu,

kao što su je lili nekoć ocevi nam dični.

Na kršnim grudima naših otaca kršile su zaman svoje zube dvije strahovite nemani, s istoka neman bijesnoga nekrsta, sa zapada neman germanskog „zlokrsta".

„Bedem kršćanstva" četiri vijeka nepomično i „čvrsto stoji ko klisura, kad navali na njeg' bura". — Tako je nekoć bilo!

Al' bedem krsta — nepredobiv prije —
Iz temelja se uzdrmao jako:
Lagumaju ga saveznici „zmije",
Otaca dičnih pokoljenje pakô.

Zamaglio se slave svod nam jasni —
Iz magle regbi priekor da se čuje:
Ja u ranama krst cjelivah časni,
Sad izrod sin mi na krst časni pljuje!

Da u našoj domovini ima već dosta tih „saveznika zmije", o tom si se možda najbolje osvjedočila ti, stjegonosna mladosti Presv. Srca, za ovo prvih deset godina borbe. Njihove do zubi naoružane čete vide već i slijepci, a njihov paklenski bojni urlik čuju već i gluhi.

Konačne pobjede još ne izvojevasmo, pa stoga ne smijemo na ovogodišnjoj nam slavi Bož. Srca zaboraviti, da se osvrnemo na naše neprijatelje, da izmjerimo njihovu bojnu snagu, da ogledamo njihovo oružje, prorešetamo njihov program i njihova načela. Bez takova ratnog vijeća nema nigdje ni ratnoga uspjeha. Mi moramo što jasnije znati, s kime imamo posla. Kako bismo inače došli do stalnih načela, kako li do izrazitog programa, kako do uspješnog oružja?

Možda ćemo se kod toga ogleda koječemu naučiti od naših protivnika.

Pregledajmo ih sada samo letimice; pozornije ćemo ih omjeriti na ovogodišnjoj bojnoj smotri odaslanika sviju hrv. kat. omladinskih društava.

N e p r i j a t e l j i. Tko su ti? — To valjda nije više tajna. Ima ih više u onom zmijskom leglu, u taboru Belijalovu. Zaustavimo se danas samo kod „najdosljednijih, najspremnijih i najagilnijih protivnika kršćanstva u Hrvatskoj", kako ih krsti zlatna knjiga „K u l t u r n a n a č e l a i r a d n a p r e d n j a k a". (Ispravljeni i znatno popunjeni članci iz „Hrvatske Straže" god. VI. i VII. Knjiga I. Svezak I. Cijena 1 krunu. 1910. Tiskara T. Devčić & Co. U Senju.) Svoj odraslijoj mladeži i svim izobraženijim krugovima preporučamo taj vjerni portret naših protivnika.*)

Tu vam je sve sama „poletna" mladost, skoro sve sami naši vršnjaci. Nego i njihov program i njihova načela harmoniraju s njihovim ljetima.

Naši su neprijatelji ponosni na taj „mladi elemenat, pun snage i života". Na njihovu t i j e l u nema ni traga „bolesnom asketstvu" (čitaj: angjeoskoj vrlini), ni onoj našoj „klonulosti i zakržljavosti." Ta „moderni čovjek" ne živi u smradu „laži, ropstva i gluposti". Zbacio je sa sebe „duševno i tjelesno ropstvo". Zapustio je „gnijezdo pod krovom crkve..." i našao si „čišće i ljepše gnijezdio u slobodnoj prirodi" („Hrvatski Djak" I, 95). Ne hrane se oni više onom „skoro 2000 godina smrdljivom robom" furtimaškom. („Pokret" 1906. 178).

Njihova je d u š a „laka, meka bijela materija". R a z u m a im u razvoju ne „smetaju dogme i autoriteti", te oni bježe od svake „umne ograničenosti", „gluposti i mračnjaštva".

Njihov z n a č a j ne pozna „svijesti straha, slabosti, osamljenosti". A jedan njihov pjeva: „Stida u me davno nije... Savjesti mi davno nesta" („Mlada Hrv." 1902.,

*) Odatle su crpani i svi skoro citati iz protivničkih listova. Oni ostaju autentični, dok im se protivno ne dokaže.

138). — Ti „mladi, agilni ljudi“ ljube „moderan, realan rad“, a nijedan ne „gubi dane u molitvi“.

A ideali njihovi? — Uvjereni, da je „jedan jedini svijet onaj, koji svakim časom svojim valovima udara u naša sjetila“ („Pokr.“ 1907. 91), kao „napredni duhovi... ne osjećaju potrebe kontinuirane vječnosti i besmrtnosti“ („P.“ 1907, 124). Stoga se i drže one: „život je, da se živi“ („Hrv. Dj.“ I, 121). A koje su vjere? Vjera im je deveta briga, ta to je samo za „blune“. Njima je „pobjedonosna filosofija oslobodila mozgove od tereta i straha vjere“ („P.“ 1907, 7).

To vam je mozaična sličica „hrv. napredne omladine.

Izgleda, ko, da im na putu života svuda cvatu sve same ruže, jer oni prolaze „sa smiješkom samilosti preko... zabluda prošlosti“ (kršćanske) („Savremenik“ 1909, 537). Al „nije sve zlato što se sjaji“. Oni se istina čuvaju crkava, gdje je „najveća opasnost unašanja bolesti“ („P.“ 1908, 241), no ipak imadu i bolesnika u svom „lazaretu“. Zanimivo je, da je neke godine u jednom njihovu lazaretu među ranjenim „junacima“ bilo 98%, što dopadoše rana, jurišajući na šestu zapovijed Božju! (H. Dj. I. br. 5.)

Ne čudimo se dakle, ako jedan naprednjački pjesnik, dajući oduška svome „mahnitome srcu, — — — što luduje sred njedara“, veli, da je to srce „puno tek samoće, — truhle smrti i grijeha; — kad ga gone zlobne sjene, — a svud mračni očaj sreta — jedne teške uspomene: — žuti smiješak sa skeleta...“ („H. Dj.“ I. br. 3).

A da se otresu tih ljutih „mušica“, što bi drugo počeli, nego da se bacaju bezobzirno rukama i nogama na sve strane, na sve, što se svetim krstom krsti.

Upravo sotonski je njihov bijes protiv svega, što na sebi nosi biljeg svetosti i nadnaravnosti. Htjeli bi „antropomorfnoga boga u muzej, među antikvitete“ baciti („H. Dj.“ III. 42). Ne trpe „stare ideje o silnom božanstvu, koje šiba i ljubi ljude“ („H. Dj.“ II. 42): u

bjesnilu svome dižu zgrčenu pest na onoga, „kom valjade svi da dvore“. Naš Bog presveti njima je „osvetljivi Jehova“ („Pkr.“ 1907, 161) i „stari krvnik“ („P.“ 1907, 125).

Mirovat ne će, dok čovjek ne „zatre u sebi posljednje ostanke religijoznoga vjerovanja“, dok ne „zaboravi, ne samo na pojam osobnoga boga, već i samo njegovo ime“! („H. Dj.“ I, 46.) Čujte i bogogrdnog im pjesnika „robijaša“: „I ja prokleh nebo svietlo... i ja trgoh krst sa čela, — pa da sâm si nebo stvaram“! („H. Dj.“ I, 6).

Oni već više godina vode očajnu „kulturnu borbu za duševnim oslobogjenjem hrvatskoga naroda“ („Pokret“ 1906, 215), t. j. borbu protiv krsta časnog, što ga pregji naši krvlju svojom zalijevahu.

Godine 1900., kad je hrv. katol. mladež spremala velebno slavlje Bož. Srcu, onda je prvi put začula divlji bojni krik tih plaćenika sotonskih. Oni se naime drznuše iz tugjine prosvjedovati protiv onog našega slavlja. Ali hrv. kat. omladina ne zastraši se. Od onda borba bivala sve ljuća i žešća. Nego najžešća nas još čeka. No mi ćemo nanovo pod stijegom Bož. Srca smiono poći u susret našemu neprijatelju.

Program i načela neprijateljska i naša. „Antiklerikalizam“ je „jedna od osnovnih misli programa i rada“ njihova. Dalje s vjerom s polja znanosti, na stranu s religijoznim uzgojem, rastavimo crkvu od države, zadahnimo gjake i narod naprednjačkim duhom — ukratko: utucimo klerikalizam, t. j. kršćanstvo, i svaku religiju, makar stoga Hrvatska i stradala politično!

Njihova organizacija zaslužuje definiciju, što ju oni prišiše klerikalnoj; t. j. ona „po svojoj tendenciji znači negaciju svega, što je razumno, moralno, istinito, po svojem radu negaciju svake (prave) slobode, napretka i poštenja...“ (Sr. „Kulturna načela“ str. 85).

„Svu kulturu obuhvaća njihov program i njihov rad, a sve na čisto, dosljedno i ustrajno provedenom načelu protuvjerskom, napose protukatoličkom

U svakom njihovom načelu, u svakom javnom činu, u svakoj stranačkoj izjavi jasnije od svega drugoga razabire se misao protuvjerska, protukatolička, izravno bezbožna" (Kulturna načela" str. 8).

Sad nam je bjelodan naš program i naša načela. I naš program neka obuhvaća sve kulturno polje, ali sve na čisto, dosljedno i ustrajno provedenom načelu vjerskom, napose katoličkom. U svakom načelu našem, u svakom javnome činu, u svakoj našoj izjavi nek se jasnije od svega drugoga razabire misao vjerska, katolička; da, sve riječi i sva djela naša neka nose na sebi očiti biljeg Božanskog Srca Isusova!

Oružje. Njima je oružje sve, štogod im pod ruku dogje. Kad u njih stida „davno nije", i kad im savjesti „davno nesta", latiše se laži i klevete i bacaju se na nas blatom rugla i pogrda.

Takova oružja nama ne treba. Trgnimo samo dvorezac mač istine pa njime navalimo na lašce i klevetnike; ne će nam lako umaći, jer „u laži su kratke noge". Obrambennog oružja u nas ima na pretek. Zagjimo samo u oružanu Srca Božanskog, tamo visi sjajno oružje naše, što nam ga opisuje katekizam u poglavlju o sredstvima milosti. Bez toga oružja morali bismo naskoro kapitulirati. Znadu to protivnici, pa gledaju, da naoružanom rukom zakrče nam pristup u onu nebesku oružanu.

Čujmo, kakvo im oružje naše najviše jada zadaje, da se upravo takovim što bolje opremimo.

Sedam sv. sakramenata im dakako nije po ćudi, kad je njima crkva „sputala i zavladala čovjekom... od rogjenja do smrti" („Pokret" 1907, 193).

Sv. krštenje priječi, da se ne bi ostvario „san nove kulture" („P." 1907, 107). Peče ih silno naš „pečeni bog" (!), kako nam bezbožni „Obzor" naziva Boga svetotajstvene ljubavi (Sr. „Kult. nač." 75).

Ako i nijesu oni svi kao „mnogo žensko biće", to inak, čini se, i oni „dršću" pred sakramentom sv. že-

nidbe („P.“ 1905, 29), a pred sv. ispovijedi u toliko im se kosa ježi, da i svjetovnu vlast na pomoć prizivlju („P.“ 1906, 252).

Riječ Božja s naših propovijedaonica kano da i njih onesvješćuje („P.“ 1907, 74). Bit će da ih svrbe naši škapulari i žuljaju blagoslovljena zrna naših krunica („H. Djak“ I, 1. br.). „Udaranje“ zvona s naših zvonika jamačno im draži nježne živce („Savremenik“ 1906, 29), a orguljanje im uspava razum i omami fantaziju („P.“ 1907, 74).

Naša im pobožna štampa oči kopa, a začudo rekao bih najviše mali, crveni „Glasnik Presv. Srca Isusova“, kad i protiv njega pozivaju javnu oblast! („Pokret“ 1907, 134). Ne treba ni isticati, koliko strepe pred „krvopijama“ (svećenicima) našim, a poimence pred „intelektualnim Molohom u mantiji“ (vjeroučiteljem) („H. Dj.“ I, 1. br.). Da su im svi redovnici — pogotovo „jezuiti“ — kost u grlu, nije to ništa novo.

Ali groznica ih nemila hvata, kad pogledaju na junačke čete Kraljice Hrvata, na ono naših do 80 zborova Gospinih. Stoga im kolovodja „Pokret“ uz cvokot zubi „komandira“: „Treba razoriti u mladim dušama.... upliv kongregacije“ („P.“ 1904, 18). A mladi mu „kapral“ („Hrv. Djak“ I, 2) po nalogu kapetanovu razlaže „regrutima“: „Napredno će gjaštvo i u svom glasilu i živom riječju srednjoškolske gjake odvraćati od kongregacije“. — Pamtimo to!

Time bismo mogli zaključiti našu smotru.

Ali eto vidim, gdje se iz nedaleke prošlosti pred nama diže jedna crna uspomena hrvatske povijesti. Katolička Hrvatska nedavno je doživljela, da njezina rogjena djeca s nečuvenim porugama obeščastiše Kralja i Kraljicu Hrvata.

Bezobrazni „Obzor“ se usudio nazvati „kćerkom Venerinom“ Djevicu djevica i Kraljicu Angjela. Jedan od žarkih štovaoca olimpijskih bogova uzvisuje „Paladu Atenu“ nad „madonu“ („P.“ 1906, 2). I divnu krunu dje-

vičanskog materinstva Majke Kristove pokušaše ponovno u blato vrći („P.“ 1907, 229; 190—8, 131). Razumije se, da ni Bezgrješnog Začeća ne mogu da gledaju („P.“ 1905, 2; „H. Dj.“ III, 216).

Godine 1905. neopisivo ogorčenje napuni srce svega plemenitog naroda hrvatskog kad začu, kako u njegovoj prijestolnici glavolski „Pokret“ (1905, 71) s neprispodobivom drzovitošću sasu na ljubimca Kralja Hrvatâ čitavu gomilu nečuvenih pogrda i kleveta. Onoga, koji je Palestinom „prošao čineći dobro i liječeći“ (Dj. ap. 10, 38), nazva „potucalom“ i „pustolovom“, „čovjekom bez posla i zanimanja“ i „buntovnikom“. Isusa, „u komu je sve blago mudrosti i znanja“ (Kol. 2, 3) proglasi „smušenim tesarom“ i „lugjakom“. Isus, prostodušniji od golubice, on da je „prefriganac“ i „diplomat“, on da je „prostodušne Galilejce nasamario“ svojom „huncutarijom“ t. j. čudom u Kani. On da je svojim proricanjem mamio „novac, maslac, jaja“; a ne dobiv ništa, sam bi „ugrabio“. Isusu, Sinu Djevice, koji je smio upitati svoje zaklete progonitelje: „Tko će me od vas okriviti zbog grijeha?“ (Iv. 8, 46), i o kojem rimski sudac Pilat svečano izjavi: „Nikakve krivnje na njemu ne nalazim“ (Iv. 18, 38), tome Isusu spočitava „Pokret“ strasti i grijehe najnižega reda! Smrt Isusa Krista, koji je za sve ljude „žrtvovan, jer je sam hotio“ (Iz. 53, 7), njegova smrt je bila, kako „Pokret“ piše, „pravedno zaslužena“!!

Jeste li čuli, hrvatski sine i hrvatska kćeri? Zar nije uskipjela mladenačka krv u žilama tvojim? Kako bi istom uskipjeli slavni nam Zrinski Jurišić, Berislavić, Bakač i drugi? Oni bi smjesta trgli svoje mačeve, kao što je trgnuo svoj Toma Bakač, kad su Madžari na požunskom saboru navaljivali, da i Hrvati otvore vrata krivovjercima. Naš ban tada trgnuvši mač uskliknu: „Ovim mačem iskorijenit ćemo tu kugu, ako stupi na vrata naša; još imademo tri rijeke, Savu, Dravu i Kupu — jednu dat ćemo piti novim gostima!... (V. Smičiklas Pov. hrv. 2, 120).

Gle, hrvatski narode, još gora kuga bani se danas i tvojoj sredini! Hoćeš li mirovati?

Ustaj barem ti, omladino Srca Kristova!

„Na vojsku, na vojsku, vitezi valjani,
Kogagod majka junačka othrani!“

Fr. K. Frankapan.

Evo naš nebeski Kralj poziva nas u sveti boj protiv svojih i naših dušmana. Hoće li naći onakova odziva, kakav nagje g. 1848. nezaboravni nam ban Jelačić?

Jelačić se tada zaputi širom svoje banovine, da sve predobije i oduševi za veliku narodnu vojnu. Odmah vidje narod u junačkom banu svog prijatelja, svog spasitelja.

Kad zagje u kršnu Liku, junački se Ličani pomamiše za nj gledajući „krunu svoju“. Poput munje razlijegao se naokolo glas o dolasku Jelačićevu. Iz Obrovca u Dalmaciji pohiti velika deputacija preko Velebita, da se pokloni banu Hrvata.

Na koncu svoga govora, što ga držao na mnogobrojnoj narodnoj skupštini u Požegi, uskliknu plemeniti ban sakupljenom narodu: „Ja za vas, vi za mene!“ — Govor silno potrese cijelom skupštinom. Starci su plakali od radosti, a mladež nije znala prestati iz dubine srca klicati: „Živio naš ljubljeni ban!“

Slični prizori se ponavljali na sve strane. Hrabri mu graničari kazivahu, da će za njega poći i „u vatru i u vodu“.

11. rujna 1848. prijegje viteški ban na čelu više od 40.000 hrvatske vojske preko našeg „Rubikona“ u neprijateljsku zemlju, gdje njega i hrvatske čete čekale lovorike slave i pobjede. (Sr. „Hrv. pokret“ i Dr. Horvat: ‚Najnovije doba hrv. pov.“)

Hrvatska omladino i cijeli hrvatski narode! Vaš nebeski Kralj poziva vas pod stijeg Srca svoga i dovikuje vam: „Ja za vas, vi za mene!“

Hoćete li pohrliti za njega i „u vatru i u vodu“? O kad bi cijeli hrvatski narod gromko odvratio Bož. Srcu:

Dušom, tielom viek sam tvoj,
Za krst časni bijuć boj!

Drugari u boj! Neka stieg se vije,
Nek iz srdaca kremen-iskra vrca!
Za „vjeru i dom“ tko će krv da lije,
Pohiti u boj Isusova Srca!

5. Očev blagoslov.

Kad je ono u prošlom stoljeću bezbožna „mlada Italija“ pružila svetogrdnu ruku, da tadašnjeg Namjesnika Kristova Pija IX. liši krune i kraljevstva, gromoran glas ogorčenja izvi se iz grudi kršćanskih naroda, a ponajodličniji i ponajplemenitiji mladići iz raznih krajeva svijeta potekoše u Rim, da ponude sv. Ocu svoj mladi život u obranu baštine sv. Petra. Osobito se istaknu Franceska, Irska, Belgija i Švicarska.

To veledušje nadobudnih mladića uli melem velike utjehe u rastuženo srce blagoga Pija.

Praćeni očinskim blagoslovom papinskim i puni nevigjenog oduševljenja za sv. Oca, počiniše ti mladi zuavi čudesa junaštva pod stijegom sv. Petra, braneći sveta prava Namjesnika Kristova.

I u domovini našoj ustaje u zadnje doba bezbožna „mlada“ Hrvatska, da pogazi starodavna sveta prava najdrevnijega saveznika Hrvatâ, rimskoga pape.

Ali kud i kamo mnogobrojnija bogovjerna mlada Hrvatska na osvitu dvadesetog vijeka listom se diže na obranu prava Kristova Zamjenika megju nama. Odabrano izaslanstvo pohiti u Rim, da u ime cijele hrvatske omladine izrazi sv. Ocu nepokolebivu privrženost spram apostolske stolice i da zamoli njegov očinski blagoslov za svoju buduću borbu pod zastavom Presv. Srca. U svečanoj audijenciji primi tada Leon XIII. do 700 hrvatskih hodočasnika, a megju njima oko 50 mladih Hrvata i Hrvatica. Jedan od njih opisuje nam u spomenkniizi, kako je s vanrednom ljubežljivošću sv. Otac primio hrvatsku mladež. Namjesnik Isusov je blagoslov Bož. Srca zazvao na nas i na našu vojnu, a lovorike, što ih hrvatska katolička omladina za ovih 10 godina ubrala na bojnom polju, dokazom su, da je Spasitelj na

molbu svoga Namjesnika izlio na nas iz svoga Srca obilje nebeskog blagoslova.

Poznato je, koliko se Leon XIII. obradova, kad mu predasmo u znak sinovske ljubavi divan album sa 160.000 vlastoručnih potpisa i Srce Isusovo od suhoga zlata sa preko milijuna raznih dobrih djela.

Bijes bezbožne „mlade" Hrvatske od onda stao kipjeti sve žešće i žešće. Nego i plam našeg oduševljenja za sv. Oca treba da se to više rasplamti.

Ove godine obnavljajući zavjeru danu Presv. Srcu, obnovimo i odanost svoju spram vrhovnoga pastira njegova stada. Zaprosimo i opet njegov očinski blagoslov za naše daljne borbe protiv onih, što sve više kuju i snuju, kako bi od njegove vlasti otrgli narod hrvatski.

Na taj način povest ćemo se za primjerom slavnih nam pregja. Kad su naime bijesni čopori nekrsta s istočnih strana srtali na oltare i ognjišta naša, stari Hrvati upirahu svoj pogled prije svega u Rim, moleći za pripomoć i za blagoslov. Sveti Otac vazda bi spremno slao svoj očinski blagoslov „predzigju kršćanstva". Kao za prkos našoj realnoj gospodi, što trubljom laži baciše u svijet podlu klevetu, da „papinski Rim nije naprama Hrvatima pokazao ni truna naklonosti" („Pokret" 1908, 263), zabilježila je glasnica istine, nepristrana povijest na mnogo mjesta, da su rimski pape slali u Hrvatsku sa svojim blagoslovom često i bijelih novaca i jela i pila i bojne opreme. Nerijetko ne nagiše Hrvati nigdje pomoći do li u „papinskom Rimu". — Tko ne vjeruje, nek dokaže, da naši povjesničari lažu.

Da, ove godine moramo ponovno izjaviti našu vjernost spram nepogrješivog čuvara božanske istine. To neka bude naš javni prosvjed protiv naših huškača na Rim.

Znate, šta je našim naprednjacima Rim? Kažu: „leglo natražnjaštva" („Savremenik" 1906, I., 162). Onda razumijemo, zašto moradoše svoj napredni „mač okrenuti protiv Rima". Nek oni samo buču: „Težak je jaram Rima, težak" („P." 1907, 171); ali mi ostajemo i

nadalje pod tim „jarmom“, jer znademo, da je to jaram onoga, što kaza: „Jaram je moj sladak, a breme moje lako“ (Mat. 11, 30).

Sv. Otac papa Pijo X.

Njima, koji obožavaju tolike tugjince: moralnu grdobu — Giordana (Gjordana) Bruna, lažitorbu znanosti — Haeckela (Hekela), bezbožnog Clemenceaua (Klemenso-a), gnjusnoga Zolu itd., njima je oduran naš

„tugjinac“ u Rimu, jer da „nema i ne može imati osjećaja za Hrvate“ („P.“ 1907, 31). Bistrovidnom „Pokretu“ (1907, 46) „jasno je, da od Rima ne imamo više šta očekivati“, pa zaključuje: „trebalo bi, da zagjemo u borbu s lozinkom „Los von Rom!!“ („Dalje od Rima“, „P.“ 1907, 53). No mi se slažemo s mecenom našim, koji izjavi: „Uvijek mi je jasno bilo, da naš hrvatski narod u svetoj katoličkoj vjeri svojoj najjači temelj i oslon svome napretku i siguran zalog svome vremenitome i vječnome spasu nazirati imade“ („Vrhbosna“ 1905, 50).

„Predaje reda“ (framasunskoga) „sve se usredotočuju u jednoj točki: u boju proti Vatikanu“ — tako reče jednom framasunski papa t. j. vrhovni meštar loža talijanskih (Rivista, 1889, p. 178). Zar to nijesu naši protivnici toliko puta potpisali?

Prije koju godinu uskliknu češka „Vojná myšlenka“, posestrima „Pokretova“: „Naprijed u antiklerikalni blok! Naprijed protiv Rima, te nesreće ljudskoga roda!“ (Sr. „Hrvatstvo“ 1907, 112).

Hoćemo li biti dosljedni u svojim načelima, nama ne preostaje drugo, nego da se čvrsto držimo nepomične „hridi Petrove“, pa „vrata paklena“ ne će ni nama prevladati.

Tko još nije uvjeren, da nam je Bož. Srce Isusovo u papi ostavilo jednu neprocjenivu blagodat, za toga nema megju nama mjesta pod stijegom Srca Kristova.

Jest, pohrlimo i ove godine u duhu barem pred uzvišeno prijestolje vidljivog Glavara sv. Crkve, pošljimo mu adresu odanosti svoje, da ga uvjerimo, kako još nije u Hrvatskoj ugasla drevna ljubav spram onoga, što u ime Sina Božjega razrješuje i veže na zemlji. On nam ne će uskratiti svog očinskog blagoslova, a mi ćemo s tim blagoslovom okrijepljeni nastaviti započetu borbu.

6. Stjegonoše.

Čuli smo, kako je caru Konstantinu Velikome samo nebo objavilo bilo novi bojni stijeg, pod kojim će po-

vesti svoje čete u pobjedonosnu borbu protiv svoga suparnika Maksencija.

Ovjenčan lovorom pobjede naredi car i za buduća vremena, da mjesto rimskoga orla lepršа pred rimskim legijama slavodobitna zastava križa, „labarum“.*)

On odredi takogjer, kako nam svjedoči njegov pouzdanik, biskup Euzebije, kao počasnu stražu novoga stijega Kristova 50 vojnika, i to upravo najhrabrije i najpobožnije od same svoje tjelesne straže. Ti stjegonoše ili zastavnici imali su na bojnom polju stražu stražiti uz labar i nositi ga u bitkama pred vojskom.

Mora da je bila vanredna odlika, biti stjegonošom, kad imamo novaca, na kojima su otisnuta uz Kristov labar takova dva počasna stražara.

Isti Euzebij piše, da se je sam Konstantin u Carigradu dao u svom dvoru naslikati, kako kopljištem labara probada paklenoga zmaja. Na trovrsnom novcu vidimo i cara Konstancija s labarom u ruci. — Sličnih likova imamo i od cara Vetranija i Honorija. (Sr. Kirchenlexicon: Labarum.)

U tolikoj cijeni dakle stajala je čast stjegonoša.

I vojska nebeskoga Kralja Hrvata dobila je — smijemo reći: po volji s nebesa — svoj bojni znamen. Preostaje nam dakle, da odredimo stjegonoše. No zar da još pitamo? Ovaj novi stijeg sviju Hrvata katolika razvila je cjelokupna hrvatska katolička omladina, pa stoga nju ide takogjer pravo, da uza nj straži i da ga vije u boju.

Pa i sama joj narav rekao bih dodijelila tu odliku.

I neprijatelji naši poznaju dobro zanos i vatrenost mladosti, ter i oni upravo mladeži povjeriše svoj paklenski stijeg. Evo, kako se njihov kolovogja o tome izjavi: „Treba visoko dignuti zastavu slobodne misli bez obzira, u svakom pogledu i na svim linijama. M l a g j a

*) Bezbožni car, Julijan Odmetnik (vladao je samo od 3. XI. 361. do 26. VI. 363.) odstrani taj sv. znak s ratnih zastava. No Valentinijan I. (363.—378.) uspostavi časni krst na pregjašnje mu mjesto.

generacija neka razvija ovu zastavu..." („Pokret" 1904, 18).

Slično dovikuje katol. Hrvatska mlagjem naraštaju svome. Stoga cijeloj katoličkoj mladosti hrvatskoj pripadat će dični naslov: stjegonosna omladina Božanskoga Srca.

Preporuča se stoga najtoplije svim hrvatskim katoličkim organizacijama, da bi sve poprimile predloženi stijeg, ako možda još ne imadu posebnoga stijega, ili ako njihova pravila ne zahtijevaju stanovit stijeg. Ne bi bilo posve zgodno, kad bi se jednostavno kopirao veliki ili glavni stijeg, koji se mora svakako i veličinom i donekle oblikom razlikovati od ostalih. Bilo bi najbolje, uzme li se trobojnica, a na bijelom polju Presveto Srce samo (bez lika Spasiteljeva) s natpisom: „Stieg Hrvata — Srce Krista!" ili „Slava Božanskome Srcu!" Ovaj drugi se natpis osobito preporuča, jer on bi imao da bude našim bojnim geslom. S druge strane može doći Srce Marijino (samo) ili kakav drugi osebujni znamen dotičnoga društva.

Nego kako u vojsci Konstantinovoj, tako i u našoj valja, da je jedna po izbor četa mladih junaka, koja će slavni naš stijeg poput bedema opkoliti i braniti, te u borbi duhova naprijed nositi u najžešće kreševo.

Junaci, gdje ste?

Gdje ste, plemeniti i vatreni mladići, koji se odlikujete kako pobožnošću, tako i neustrašivošću u obrani sv. vjere i agilnom poduzetnošću za apostolska djela?

Amo zbornici Marijini, amo Domagojci i članovi „Hrvatske", amo vitezovi „Vojske Srca Isusova", amo članovi svih ostalih omladinskih organizacija!*)

*) Moram upozoriti na neveselu činjenicu, da izuzev gjačke krugove, nema skoro još ni klice nekoj sustavnoj vezi megju ogromnom većinom mladeži naše, t. j. megju mladeži izvan školskih prostorija. Prigodom ovogodišnjeg slavlja nek gjačka sveza ne zaboravi na to velevažno pitanje. Na tome bi polju našli gjaci izdašna rada.

Amo mladi junaci! Katolička vas Hrvatska zove; zove, da vam u prvom redu povjeri sveti svoj labar, slavni stijeg Srca Kristova!

*

Mletačka republika bila je obdarila hrvatski Perast, čiji se žitelji u mnogim bojevima slavno poniješe, vanrednom povlasticom, da za vrijeme rata 12 Peraštana iz 12 plemićkih obitelji nosi i čuva veliki ratni stjeg. Odatle općini naslov „stjegonosna". Nego česti bojevi tadašnjih vremena bijahu malne istrijebili te obitelji, te nasta običaj, da su one birale zamjenike iz odličnijih porodica, te slale u boj sa zastavom. Time bi zamjenici dobili plemstvo i naslov onog plemena, koje su zastupali. (Sr. Vulović: Gospa od Škrpjela, str. 138.)

Možda će i tebe, mladi stjegonošo, tvoja odlika stojati žrtava, ako i ne onakovih. Ali junaci znadu pregarati.

Stjegonoše Božanskoga Srca! Čujte dvije tri praktične! Katolička Hrvatska nalazi se danas u religijoznoj krizi, slično kao što je ono bila u narodnoj za vrijeme ilirskoga pokreta. U tadašnjoj krizi održa se i prevlada narodna misao. A znate li, tko su bili stjegonoše i vođe u ilirskom pokretu? Većinom sve sami mladi ljudi.

Hoće li konačno u našem religijoznom pokretu prevladati i zavladati u nas čista načela Srca Kristova? Hoće, nadam se čvrsto, nagje li se samo dosta požrtvovnih i nesebičnih stjegonoša megju mladeži. Kamo nam Gajevi, Mažuranići, Demetri, Mihanovići, Kukuljevići, Trnski, Preradovići...? Ilirski pokret može nas mnogočem naučiti.

Značajeva treba Hrvatskoj, prije svega značajeva tvrgjih od čelika. Ustani, naraštaju mladi; ustani, uzdanice naša, da ti spasiš pogaženu vjeru i potlačeni dom.

Gdje ste, smioni mladići? Eto vam stijega Božanskoga Srca, prihvatite ga, pa pohitite širom domovine, da ga zasadite na one tvrgjave, gdje se sada vije zasta-

va strasti i opačine, zastava laži i ropstva. Napolje iz privatnih i javnih zgrada s bezbožnim i nećudorednim listovima i knjigama, a utrite put kršćanskim, i vi ste oborili Luciferov buntovni stijeg, a razvili mironosni stijeg Srca Kristova. Zastava Presvetoga Srca u prvom je redu „Glasnik" njegov. Razvijte svagdje taj crvenkasti stijeg, na koji naši dušmani toliko sikću.

Ako itko, to su stjegonoše pozvani, da kupe vojsku za sveti boj Srca Kristova i da ih vode u borbu. Eto vam, mladi i poletni duhovi, eto vam obilnog rada na još neobrađenom polju hrvatske katoličke organizacije. Vaša je zadaća, stjegonoše, da se s l o ž n o provede — po mogućnosti još ove godine — j e d i n s t v e n a omladinska organizacija. Vi imate takogjer bodriti klonule duhom, pokazujući im naš uzvišeni stijeg. U vaše ruke polaže Bog budućnost Velike Hrvatske.

Da ćete naići na protivštine, tko bi o tome posumnjao? Ta, nada sve vrijedi o stijegu Božanskoga Srca, da je „znak, kojem će se protusloviti" (Luka 2, 34). Potražite mi u povijesti paloga čovječanstva kakvo veliko poduzeće bez poteškoća!

Ni za koga dakle nije od tolike važnosti „j u n a č k a o k r e p a", koliko za stjegonoše. Više nego jednom neka pročitaju poglavlje sedmo.

Da, hoćete li, da pobjedonosno prevalite sva brda zapreka i poteškoća, dajte se rasplamtiti ognjem čiste ljubavi, što bukti u Presvetom Srcu Isusovu.

Kad je ono slavodobitni Isus po uskrsnuću svome na obali jezera Genezaretskoga htio povjeriti sv. Petru svoje stado, upita ga svečano: „Simone Ivanov, ljubiš li me više nego ovi?" Kad ga je sv. Petar iza trokratnog mu upita sa suzom u oku uvjeravao o žarkoj ljubavi svojoj, predade mu Gospodin brigu nad cijelim stadom svojim.

Slično pitanje upravlja Isus i na vas, mladi stjegonoše: Prijatelju, „ljubiš li me više nego ovi?" t. j. više nego ostali tvoji drugovi. Kako glasi odgovor tvoga srca?

Na kraju moram vas upozoriti na jedno djelo, što je osobito milo Presvetomu Srcu, a to je „Vojska Srca Isusova proti psovki (kletvi) i proklinjanju".*) Stjegonoše bi morali biti vitezovi te svete „Vojske", kako to predloži jedan odvažni stjegonoša Presvetog Srca u „Luči" (I. str. 217). Stjegonoše nek zapjevaju prvi davoriju „Vojske Srca Isusova":

Ustaj rode, Kralj ti zbori:
Dogji pod mog Srca stieg!
Mjesto kletve nek se ori
Božjom hvalom dol i brieg!

Istakosmo neke povlastice i dužnosti stjegonoša Presvetog Srca. Sad iščekuje hrvatski narod, očekuje i naš Kralj, Isus Krist, koliko će se naći megju hrvatskom mladeži smionih stjegonoša. Stjegonoša nam samo treba puno, pa je naskoro pobieda naša i Božanskoga Srca.

Treba nam stjegonoša, kakvih je imala domovina u slavnim borbama prošlosti.

G. 1688. ustade hrvatsi puk u Dalmaciji, da otme Turcima Knin. Na čelo se stavi ustašama odvažni gvardijan franjevačkog samostana na Visovcu, o. fra. Andrija Resnica. Taj dalmatinski Kapistran prvi je svojom rukom usadio krstaš-barjak na bedemu starodavne hrvatske prijestolnice. (Sr. Lopašić: „Dva hrv. junaka".)

Iza dugog jurišanja otmu Hrvati Turcima grad Petriniu g. 1595. Ivan Drašković, kapetan križevački, prvi razvije hrvatsku zastavu na tvrgji. Slijedeće godine bi izabran hrvatskim banom. (Sr. Gruber: „Borba Hrvata sa Turci".)

U bici kod Osijeka vodio je „kaptolske čete" zagrebački kanonik Stjepan Selišević. Ugledav on glavnoga stjegonošu turske vojske, poleti na vilenom koniu megju neprijatelje, olovnim zrnom pogodi zastavnika, a kad se ovaj sruši s konja, ote mu stijeg. Malo godina kasnije

*) Naručite knjižicu s tim naslovom; 78 strana, cijena 20 fil., poštom 30 fil. Tisak i naklada A. Scholza, Zagreb, Gajeva ulica br. 7.

g. 1695. sjedio je viteški muž na nadbiskupskoj stolici zagrebačkoj. (Sr. Farlatti: Illyr. sacr. T. V. 590.)

Osvojiv hrvatski ban Nikola Erdedi g. 1685. s našom vojskom Dubicu na Uni, posla 7 turskih zastava kao ratnu trofeju kralju na dar.

God. 1689. održa hrvatska vojska pod vojvodom svojim grofom Draškovićem sjajnu pobjedu nad silnom vojskom turskom kod grada Zrina. Iza bitke predade vojvoda d v a d e s e t turskih zastava svome mlađahnom sinu, da ih ponese kralju na poklon. (Sr. Smičikl. „200-godišnj. osl. Slav.")

Vidjet ćemo, vuku li primjeri i mladu Hrvatsku. Stjegonoše mladi! Dižite visoko slavni stijeg Božanskog Srca i čuvajte, da vam ga neprijatelj ne ugrabi!

Sjetite se junačkoga Tita Dugovića. God. 1456. jurišao Muhamed II. na Biograd. Najednom popne se neki Turčin na najvišu kulu, da obori kršćansku zastavu, što je tamo bio zasadio sv. Ivan Kapistran, a mjesto nje da postavi polumjesec. Za turčinom pohiti naš Tito. Na vrhu kule na očigled svima uhvati se s njime u koštac. Videći, da ne može oboriti protivnika, baci se s njime u grozni ponor. To odluči bitku. S usklikom: „U sveto ime Isusovo", navali osokoljena vojska kršćanska na pedeset puta većeg neprijatelja i razbi ga. (Sr. „Vojska Srca Is." str. 1—2).

Takovih Tita trebalo bi danas katoličkoj Hrvatskoj! — Amo, stjegonoše Božanskog Srca!

7. Junačka okrepa.

Filistejci, stari neprijatelji, navališe opet na Izraelce. Obje vojske se utaboriše, jedna na jednom brdu, druga na drugom. Mladi David dogje, da obigje braću svoju i nagje obje vojske, gdje stoje jedna proti drugoj, a megju njima Golijat, strašno naoružan, koji izazivaše, tko mu smije od Izraelaca izići na mejdan. Kad vidje David, kako gorostasni Filistej, izazivljuć, pogrgjuje vojsku Gospodinovu, a nitko mu se ne osugjuje odazvati, krv mu uzavrije u mladenačkim žilama, te se prijavi, da će sam se ogledati s gorostasom. „Ti si još dijete, a div je stari mejdandžija", govorio mu kralj Saul, odvraćajući ga od nauma. Ali David se ne dade zastrašiti, već kaza: „Idem, da skinem sramotu s naroda, jer tko

je taj Filistej neobrezani, koji se usudio psovati vojsku Boga živoga? Gospodin, koji me je izbavio od lava i od medvjeda, oslobodit će me i iz ruku ovoga Filistejca".

I ode David sa svojim pastirskim štapom u ruci na potok, te izabere pet glatkih kamenova i uze u ruke praću. Kad ga Golijat opazi, nasmiješi se porugljivo. Ali mu David reče: „Ti ideš na mene s mačem i s kopljem i sa štitom, a ja idem na te u ime Gospodina Boga nad vojskama."

I David zamahne praćom i odapne, i kamen pogodi Filistejca u čelo, te se ovaj sruši. Sad potrča mladi junak i stane na protivnika i njegovim mačem odrubi mu glavu.

I u domovini našoj mora, da izabrani narod Božj vojuje protiv bezbožnih Filistejaca. Ali se još uvijek ne usugjuju mnogi naši borci ogledati s njima. I naši Filistejci imadu svoga Golijata: javno mnijenje velikog dijela hrvatske inteligencije. Taj silni gorostas već dugo se ruga pristašama Kristovim, izazivajući ih na mejdan. Ruga nam se iz opakih knjiga i novina, ruga nam se s profesorskih stolica, ruga nam se s pozornice naših kazališta, ruga nam se na ulicama i u privatnim stanovima. Ustalo ih je istina već više smionih muževa, da se s njime por'vaju, ali gorostasa još ne oboriše.

Nego s veseljem motrimo, kako se pod zastavom Presvetoga Srca diže naš mladenački David, naša mila omladina na toga bezbožnoga Golijata. Samo pazi, mladi Davide, da na nešto ne zaboraviš. Kad je David odlazio na Filistejca, kaza mu Saul: „Idi, i Gospodin neka bude s tobom!" I Gospodin je bio s Davidom, ter on obori neprijatelja.

Omladino draga! I ja tebi dovikujem: „Gospodin neka bude s tobom!"

Ali mladi junače i mlada junakinjo, je li već Gospodin s tobom? Gospodin je s tobom, bude li on u srcu tvome, a u srcu bit će tvome, budeš li blagovao što

češće i što dostojnije presv. Tijelo njegovo i pojio se presv. Krvlju njegovom; jer on veli: „Tko blaguje Tijelo moje i pije Krv moju, u meni ostaje, a ja u njemu“ (Iv. 6, 57).

Sv. Stanislav, zaštitnik mladeži.

Eto, ti kaniš u borbu, ako već nijesi u borbi. A znaš li, šta znade uništiti i najsilniju i najsrčaniju vojsku? To je u prvom redu nemili glad i žegja.

Što pet vojskovoga rimskih ne poluči sa svojim

četama jurišajući na tvrdi keltiberski grad Numanciju u Španjolskoj, to pogje za rukom Scipionu Afričkom. On zapriječi odasvuda svaki dovoz hrane, u nepredobivi grad. Nakon duga okljievanja prisili nemili glad preostale mu nesretne braniče, ter se predadu Rimljaninu na milost i nemilost. Skoro svi budu prodani u robove, a grad im porušen i sa zemljom izravnan godine 133. pr. Krista.

Slična sudbina zadesi u krvavoj godini 1596. branitelje čvrstoga nam Klisa u Dalmaciji. 7. travnja te godine popnu se hrabri U s k o c i na kliške bedeme, koje im god. 1537. oteše Turci. Naši nagju tamo svu silu žita i druge hrane. U svojoj nepromišljenosti ne pomišliše, kako bi ih neprijatelji mogli opkoliti i gladom valjda prisiliti na predaju, nego pošalju odmah veliku većinu hrane u svoju postojbinu, u Sinj.

Kad iza dva dana, eto ti opet nekrsta pod Klisom s 1000 momaka. Za njima dojuri kasnije Pardi-paša sa 10—15.000. Vojska poduze sada opći juriš na tvrgju, ali ju odbiše junački Uskoci pod hrabrim Jurom Lenkovićem. Na to Turci opkole Klis sa svilu strana i prepriječe tako svaki dovoz hrane i vode u tvrgjavu.

Sv. Otac Klement VIII. zabrinut za opsjednutu četu Kristovu, posla joj u dva navrata punu lagju dvopeka i vina uz ostalu hranu, te praha i raznih bojnih sprava. Ali sve to bude pljenom nepozvanim gostima; neprijatelj se sa svojim saveznicima bio za to pobrinuo. A junaci naši skapahu megjutim od glada i žegje u tvrgjavi tvrdoj. Konačno ih izdade junaštvo, ter oni od glada i žegje prisilieni otvoriše nekrstu vrata čvrstoga grada dne 6. lipnja iste godine. (Sr. Gruber: „Borba Hrv." str. 215—230).

Mila mladosti! Zar se slični prizori ne ponavljaju i u naše dane u mnogim utvrdama velike Hrvatske? Utvrde njezine, to su vaša junačka srca, mladi Hrvati i Hrvatice. Vije li se još i na toj tvojoj utvrdi slavni stijeg Božanskog Srca? Ili si možda, prijatelju mladi, pu-

stio unutra zakletog neprijatelja Kristova, da razvije na njoj svoj buntovnički stijeg? Pa kako je do toga došlo? Možda ni sam toga ne znaš?

No ja ti velim: glad i žegja ispiše ti snagu. Ti nijesi dosta često uzimao junačku okrepu, ti nijesi dosta često blagovao hljeba jakosti. Numancija pade, pade i Klis, pa je moralo pasti i srce tvoje. Sv. Otac otvara širom prepunu riznicu Presvetog Srca i šalje ti po svojim pomoćnicima u obilju hljeba i vina nebeskoga. Nego neprijatelji tvoji ne dadoše ti se primaknuti k stolu Gospodnjem, a ti si i nadalje skapavao. Pamti, što reče onaj, koji se prevariti ne može: „Ako ne jedete tijela Sina čovječjega i ne pijete krvi njegove, ne ćete imati života u sebi“ (Iv. 6, 52). Ko što tijelu treba okrepe u borbi protiv njegovih neprijatelja, upravo tako srcu treba u njegovim borbama duhovnim.

Kad je Božanski Spasitelj na pakao i njegove pristaše digao vojnu svoga Presvetoga Srca, ovako je glasio prvi nalog, što ga dade prvoj junakinji blaženoj Margariti: „Ti ćeš me primiti u svetoj pričesti, kadagod ti dopusti pokornost; pa poteklo tebi odatle ma kakvo trapljenje i poniženje, koje ćeš primiti kao poklad moje ljubavi“.

I ti si se, poletna mladeži, digla na tu vojnu kraljevskog Srca Kristova; ta ti si se njegovu dičnom stijegu zavjerila i svečano pred nebom i zemljom izjavila, da mirovati ne ćeš, prije nego vidiš oko toga stijega okupljenu čitavu katoličku Hrvatsku. I tebe dakle tvoj Božanski vogja poziva, da se primakneš što češće u dolično ruhu kraljevskomu stolu njegovu. U nedokučivoj ljubavi Srca svoga on hoće, da on sam bude junačka okrepa tvoja. Na čistom vrelu Srca svoga hoće, da ugasi žegju srca tvoga.

O kad bi ti razumjela, omladino draga, koliko čezne njegovo Božansko Srce, da te vidi za svojim stolom i da te privine na svoje prečiste grudi kano i djevičanskog Ivana na posljednjoj večeri, ti onda ne bi zastalno

po mogućnosti ni jednog Božjeg dana propustila, a da se ne bi odazvala pozivu Presvetoga Srca.

Zanosan je doista tvoj polet, s kojim si pohrlila pod zastavu Srca Kristova u veličajni boj „za krst časni, kiem se krstiš, za krst časni i slobodu zlatnu". Ali borba je žestoka, jer neprijatelji su silni brojem i oružjem, pa ti stoga treba što jače okrepe.*)

8. Naprijed!

Probudi li se u nama živa uspomena na zlatnu godinu 1900., pa obazremo li se na desetgodišnju nam borbu i na ubrane lovorike, s novim žarom oduševljenja potvrdit ćemo u ime cijeloga naroda zakletvu vjernosti kraljevskome Srcu Isusa Krista, ponavljajuć gromko i zanosno:

Isukrste, Srcu tvom
S nama naš se kune dom:
Dušom, tielom viek sam tvoj,
Za krst časni bijuć boj!

A vinemo li pogled na divni stijeg Hrvata i pomjerimo li zaklete neprijatelje vjere i doma našega, svi ćemo, ako nam još barem iskrica junaštva i ponosa hrvatskoga u srcu tinja, složno pristati na svečani zaključak ovogodišnje smotre: da nam je nanovo u boj s obnovljenom snagom i srčanošću. Praćeni očinskim blagoslovom Kristova Namjesnika i opremljeni junačkom okrepom krenimo složno i odvažno k našemu cilju naprijed!

Cilj nam je divan i uzvišen. Ta to je cilj i Božanskoga Srca Kristova! Mi hoćemo, da posvetimo svu svetu vatru mladenačkog nam poleta i zanosa, da osnujemo, proširimo i učvrstimo kraljevstvo Presv. Srca Isusova u našoj miloj domovini.

---

*) Preporučamo najtoplije netom objelodanjeno djelo: O. Babunović D. I. „O čestoj i svagdanjoj pričesti. Odrasloj hrvatskoj mladeži." Zagreb 1910. Tisak Hrv. kat. tiskovnog društva. Cijena 1 kruna, poštom 10 filira više.

Da Bož. Spasitelj namjerava u srcima ljudi osnovati novo duhovno kraljevstvo, svjedoči nam na više mjesta u svojim spisima stjegonosna djevica paralemonijalska, bl. Margarita Alacoque. U prvoj velikoj objavi Presv. svoga Srca g. 1673. priopći Gospodin bl. Margariti, da žarko žudi, kako bi ga ljudi uzljubili i kako bi on ljude izbavio od propasti, u koju ih sotona hrpimice strovaljuje. Ta želja da ga je potakla, te otkrije ljudima svoje Srce sa svim blagom, što ga u sebi krije. Tim blagom svog Bož. Srca da će rado i obilno obdariti sve, koji mu htjednu iskazati i pribaviti što veću čast i ljubav. Još joj kaza, „da je ta pobožnost (spram Presv. Srca) kanoti zadnji pokušaj njegove ljubavi, da ljude ovih posljednjih stoljeća ljupkim načinom spasi, istrgnuvši ih gospodstvu sotone,.... i da ih prevede u slatku slobodu kraljevstva njegove ljubavi, što će ga on osnovati u srcima sviju, koji budu njegovali tu pobožnost".

Drugom zgodom joj dade ovaj nalog: „Ti se nemaš odsada u svim svojim djelima i patnjama za ništa više zanimati nego za slavu Božju u osnutku kraljevstva moga Srca u srcima ljudi, što ću im ga po tebi objaviti."

U jednom pismu Margaritinu čitamo: „Ono (Presv. Srce Isusovo) hoće, da osnuje megju nama novo kraljevstvo, samo da nam obilatije dodijeli svoja velika smilovanja."

Krist je istina zasnovao kraljevstvo svoje već tamo prije skoro devetnaest vijekova; a ravnao je njime sve dosada žezlom nedohitne ljubavi svoje. Ali za najnovije doba, kad se svijet sve više bude primicao posljednjim danima, za koje nam unaprijed kaza Božanski Prorok i Kralj budućega vijeka: „Jer će preoteti mah nepravda, ohladnjet će mnogima ljubav" (Mat. 24, 12) — za to najnovije doba odluči premudri i svemožni Vladar obnoviti i učvrstiti to kraljevstvo svoje na zemlji.

A hoće li mu to uspjeti? Na to nam odgovara sam

veliki Vladar carstva ljubavi: „Ja ću kraljevati usprkos sotoni i svim onima, koje će sotona podići, da se tomu opru; sotona ostat će postignjen sa svojim pristašama. Ja ću kraljevati usprkos svim protivnicima i njihovim oporbama.“

Zadaća je pak svih revnih štovatelja Presv. Srca Isusova, da sve sile ulože, kako bi Bož. Srce što prije pobijedilo i slavlje slavilo nad silama tmine.

Mila omladino hrvatska, omladino Srca Isusova! Hoćeš li primiti tu dičnu zadaću, da se u tvom narodu što skorije oživotvore ljubazne namjere Bož. Srca?

Uvjereni smo, da hoćeš.

U to ime naprijed na posao!

1. Nastojmo s velikom revnošću, da u svoj Hrvatskoj što bujnije procvate pobožnost Presv. Srca Isusova.

2. Napose širimo posvuda sve, što nas uvodi u spoznaju ove najdivnije crkvene pobožnosti, a to su poglavito knjige i časopisi, što raznose svijetom slavu Bož. Srca — u prvom redu „Glasnik Srca Isusova“.

3. Budući da je psovka ili kletva i nečisti govor — naš sveopći narodni grijeh — najljući, javni protivnik slave Bož. Srca, to nam nalaže ljubav naša spram Presv. Srca i naroda hrvatskoga, da složno i energično ustanemo na tu grdnu neman. Stoga se pridružimo velevažnoj „vojsci Srca Isusova proti psovki i proklinjanju“. Vrijeme je, da se izbriše taj ogavni žig sramote s dičnoga čela hrvatske slave.

4. Jer nas povijest uči, da je grijeh nečistoće najuspješnije oružje propagande za bezbožne misli, navlastito megju mladeži, treba da se svi iskreni štovatelji Srca Isusova najodrješitije opru svakom takovom poduzeću s protivničke strane. Pamtimo: propade nam za uvijek sretnija budućnost velike Hrvatske, ne nagje li se megju njezinim mlagjim naraštajem što jača četa junaka či-

stoće. U kalu nečistoće ugine svaka klica velikih značajeva. — Hoćemo li da dobijemo takovu jaku četu junaka i junakinja čistoće, ne smijemo zaboraviti u našem programu na najpouzdanije odgojilište viteza čistoće — na euharistično Srce Isusovo. Stoga na posao za velevažnu propagandu dostojne česte i svagdanje sv. pričesti!

5. Da udovoljimo žarkoj želji Presv. Srca Isusova, da se u petak iza osmine Tijelovske što sjanije svagdje proslavi njegov blagdan, živo ćemo uprijeti sve sile, da taj velebni blagdan Bož. Srca Isusova što prije postane zajednički narodni blagdan svega katoličkoga hrvatskoga naroda.

6. Dok se danomice množe bezbožni poklici neprijatelja Kristovih: „Nolumus hunc regnare super nos!" („Ne ćemo da ovaj nad nama kraljuje!" — Luka 19, 14), mislimo na onu sv. Pavla: „Oportet... illum regnare" („Treba da on vlada" — Kor. 15, 25), pa gledajmo, da se kraljevstvo Srca Isusova uspostavi u svem privatnom i javnom životu. Bož. Srce valja da kraljuje ne samo u našim srcima, obiteljima, crkvama, nego i u školama, u društvima, u svem javnom životu, u svoj hrvatskoj zemlji!

Van dakle u javni život sa zastavom Srca Isusova! Van s neustrašivim ispovijedanjem odanosti prema njemu! Van s javnim i odlučnim prosvjedom proti svakoj javnoj povredi njegove časti! Javno i junački borimo se za čast i kraljevska prava Bož. Srca!

Neumorno agitujmo, da u svim našim društvenim lokalima na najodličnijem mjestu bude izložena slika Bož. Srca i da se njom narese naše dične hrvatske trobojnice.

Naprijed hrvatska omladino Presv. Srca! Naprijed! U boj za osnutak kraljevstva Srca Isusova!

Motreći tužne odnose u javnom i privatnom životu našega naroda, ne **smijemo klonuti duhom.**

Godine 1429 **pade duboko ponižen** ponos naroda

francuskoga i njegova vladara Karla VII. Englezi bijahu zauzeli čitavu sjevernu Francusku do rijeke Loire (Loare) i opsjedahu već grad Orleans, ključ južne Francuske. Sve u javnoj Francuskoj klonulo duhom. Sam kralj povuče se sa svojim četama na jug.

Kad najednom pojavi se megju Francuzima čudno biće, rekao bi s neba.

Mjeseca travnja iste godine pohitješe kano preporogjene kraljeve čete spram opsjedanoga Orleansa. U gradu Bloisu (Bloasu) priključi im se 3.000 vojnika. Što su dalje išli, sve više se množila vojska. Sasvim novi red i život zavlada u toj francuskoj vojsci. Vojnici, prije nepokorni i raspušteni, stanu sada padati na koljena pred svećenicima i ispovijedati se i pričešćati. Prije kukavice prometnu se oni u junake i gorjeli su od želje za bojem. Nijedan od njih nije kleo, niti se zaklinjao, niti zabranjenih igara igrao. Kroz silnu englesku vojsku progje ta vojska bez velikoga boja u Orleans.

Odakle ta nagla promjena u vojsci Francuskoj, odakle joj taj čudnovati uspjeh? U stjegonosnom vogji vojske krije se ta zagonetna tajna. Vojsci na čelu eno junačke djevice Ivane Orleanske. Sam Bog bijaše ju poslao u pomoć potištenoj Francuskoj.

Kad je u petak 20. travnja ulazila sa svojom pomoćnom vojskom u grad Orleans, dočeka ju narod uz neopisivo slavlje kao kakva angjela s nebesa.

Sad nastade srčana borba za oslobogjenje grada od opsjedanja. „Prije tjeralo je 200 Engleza 1000 Francuza pred sobom, sada se usugjivalo četiri ili pet stotina Francuza navaljivati na svu englesku vojsku“ pod vodstvom mlade djevice. Neobičan strah obuze Engleze videći svetu djevicu. Kad je u ljutu kreševu dostala rane, ter vojvode francuski davali znakove za uzmak, osvijesti se Ivana i povikne: „Na oružje, Francuzi, zastava je vaša!“ skoči na konja i navali opet na neprijatelja. Francuzi se opet oduševe, a Englezi u silnom strahu ostave utvrdu i udare u bijeg.

Nakon toga slavnoga djela preosta joj da povede kralja na svečanu krunidbu u Reims. Vojska krene s kraljem s obale hladne Loire kroz krajeve, što su bili još u rukama neprijatelja. Pred vojskom sjedila na krilatom bijelcu djevičanska junakinja s mačem u lijevici. U desnici joj zastava, što ju dala napraviti po propisu s neba. Na jednoj strani zastave vidio se lik Gospodina nad vojskama s Presv. imenima: Isus i Marija, s druge strane prilika Kraljice nebeske. S tom zastavom u ruci sipala je ona iz očiju i ustiju svojih plamen nečuvenog oduševljenja u srca vojnika.

„Hrabro, junaci!" bodrila bi ih, „naprijed u Reims, da vratimo kralju svome krunu i kraljevstvo!"

A iz tisuća vojničkih grla orio se odziv: „Naprijed! Vratimo kralju krunu i kraljevstvo!"

Čuvši gragjani Reimsa o dolasku smione djevice, odvaže se, te protjeraju neprijatelja iz grada i kao znak predaje iznesu Karlu VII. ključeve gradske.

U nedjelju 17. srpnja g. 1429. ugje Karlo u veličajni hram u Reimsu, gdje ga nadbiskup reimski u prisutnosti velikaša i naroda svečano okruni. Za cijele svečanosti stajala je uz kralja sveta djevica Ivana, držeći u ruci svoju čudesnu zastavu. Kad se obred svrši, padne Ivana na koljena pred Karla VII. i pokloni mu se kao svome kralju. Pri tom zaplaka ona i sva prisutna gospoda s njome.

Mila omladino hrvatska, stjegonosna omladino Presv. Srca! U djevičanskoj Ivani iz Arka i u njezinu divnom zvanju gledam tebe i tvoje uzvišeno zvanje. Svi vjerni Hrvati i katolici pozvani su, da povrate krunu i kraljevstvo svome nebeskome Kralju Isusu Kristu. No ti si pozvana. da sa stijegom Presv. Srca u ruci dovikuješ svima: „Naprijed junaci! Povratimo svome kralju krunu i kraljevstvo!" Ustraj samo i uspjet ćeš.

Drugari, napried! neka stieg se vije,
Nek iz srdaca ljuven-iskra vrca;

Za Krista Kralja tko će boj da bije,
Pohiti u boj Isusova Srca!

Drugari naprijed! Naprijed: veselo, složno i ustrajno! Naša bojna molitva budi: „Božansko Srce Isusovo! Dogji kraljevstvo tvoje!“ Naš bojni poklik: „SLAVA BOŽANSKOME SRCU!“

Kada i kako da bude ovo slavlje.

(Iz „Glasnika Srca Isusova“ 1910. broj 5.)

U sam petak.

Ako je ikako moguće, priredite ovo slavlje na sam blagdan Srca Isusova, u sam petak, dne 3. lipnja.

A i sav hrvatski narod molimo, da bi se radosno priključio ovomu slavlju mile svoje uzdanice! Bacite motiku u kut, obucite se svečano, pohrlite u crkvu, budite svjedoci, kako se omladina vaša pred oltarom posvećuje Srcu Isusovu, pa se i vi sami s njom posvetite! Evo vam krasne prigode, da se po vrućoj želji mnogih naših biskupa, pače samoga Božanskoga Spasitelja, na Srce Isusovo uvede dragovoljni blagdan!

Ako se ne biste mogli odlučiti, da Srcu Isusovu posvetite cijeli dan, a ono priredite slavlje dosta rano ujutro, te idite na posao tek iza svršene svečanosti.

A gdje ne bi ni to bilo moguće, bolje, da se cijelo slavlje odgodi do nedjelje, jer bi svakako trebalo, da i odrasli, da cijeli narod toj svečanosti prisustvuje.

Samo slavje.

Glavno je dakako, da se ti, draga omladino hrvatska, odlučno i svečano posvetiš Božanskomu Srcu Isusovu, s tvrdom odlukom, da ćeš mu dovijeka ostati vjerna. Molitvu za tu posvetu, kao i pjesmu posvetnicu, naći ćeš u ovoj knjižici.

No da se dostojno pripraviš na taj znameniti čin, očisti si prije srce u svetoj ispovijedi, te primi pobožno svetu pričest.

Ne valja zaboraviti, da dragi Spasitelj na taj blagdan traži i javnu, svečanu o t p r o š n j u za tolike njegovu Presvetomu Srcu nanesene uvrede. Ta, i mnogi izrodi hrvatskoga naroda, i iz redova same mladeži, ljuto vrijeđaju Srce Isusovo! Kako će mu milo biti, kada mu za to vi ganuta srca svečanom otprošnjom podajete zadovoljštinu! Kako će vas za to blagosloviti!

Lijepo bi bilo, kada bi se taj dan držala i svečana p r o c e s i j a! Čitavo vaše mjesto, selo ili grad, mogao bi se svečano nakititi, osobito mnogobrojnim hrvatskim t r o b o j n i c a m a, n a k o j i m a b i u b i j e l o m

Srce pravite crveno;

plamenove crvene i žućkaste;

križić smeđ ili makar crn;

trnovu krunu smeđju ili zelenu;

zrake žute ili zlatne.

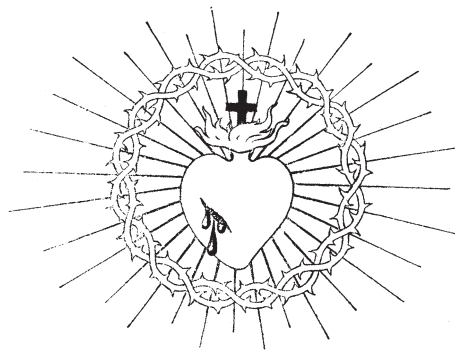

p o l j u b i l a s l i k a S r c a I s u s o v a! „Stieg Hrvata — Srce Krista!“ — Djevojke, čujete li? Hajdete namah na posao! Pravite mnogo takovih zastava i zastavica! Na svaku hrvatsku trobojnicu stavite Srce Isusovo s ranom, s križem, s plamenima, a naokolo trnovu krunu i nekoliko zraka. (Vidi sliku!) A na prsa neka si svaki stavi kokardu, sličicu ili medaljicu Srca Isusova!

Možda bi se za tu procesiju na najuglednijem mjestu u selu ili gradu mogao prirediti oltar sa slikom ili kipom Srca Isusova, i tu, pod vedrim nebom, svečano izmoliti otprošnja, o kojoj smo gore govorili. (Dajte, ako je moguće, taj svečani čas ili procesiju fotografovati,

pa pošaljite fotografiju uredništvu Glasnika Srca Isusova!)

Ako možeš, draga omladino, priredi Božanskomu svojemu miljeniku i kakovu akademiju (svečanu besjedu), gdje ćeš deklamovati i pjevati pjesme na čast Srcu Isusovu. Pače veći gjaci mogli bi držati i govore, te svoje drugove bodriti, da se pod zastavom Srca Isusova junački bore „ za krst časni i slobodu zlatnu"!

•

Draga omladino hrvatska, upri sve sile, da tvoje slavlje ovaj put bude još ljepše i svečanije, nego li prije deset godina! Ti stojiš danas pod znakom borbe: no evo ti i znaka pobjede: Srce Isusovo! Njemu se posveti, njemu ostani vjerna — i pobjeda bit će tvoja! Ti ćeš biti spas mukotrpne domovine!

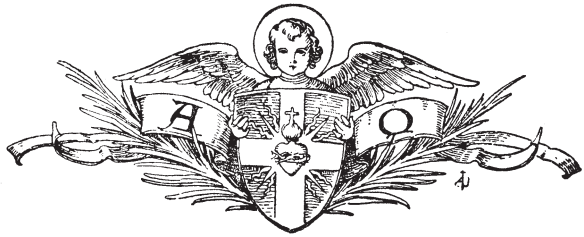

Dodatak.

I.

Litanije o Presv. Srcu Isusovu

(300 dana oprost).

Gospodine smiluj se.
Kriste smiluj se.
Gospodine smiluj se.
Kriste čuj nas.
Kriste usliši nas.
Oče nebeski, Bože,
Sine, Otkupitelju svijeta Bože, } Smiluj se nama!
Duše Sveti, Bože,
Sveta Trojice, jedini Bože,
Srce Isusa, Sina Oca vječnoga,
Srce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga sazdano,
Srce Isusovo, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno,
Srce Isusovo, veličanstva beskrajnoga,
Srce Isusovo, hrame Božji sveti,
Srce Isusovo, šatore Višnjega,
Srce Isusovo, kućo Božja i vrata nebeska,
Srce Isusovo, žarka peći ljubavi,
Srce Isusovo, pravde i ljubavi posudo } Smiluj se nama!

Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
Srce Isusovo, kreposti sviju bezdno,
Srce Isusovo, svake hvale predostojno,
Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,
Srce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina Božanstva,
Srce Isusovo, koje je Ocu omiljelo,
Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo,
Srce Isusovo, željo bregova vječnih,
Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrgja,
Srce Isusovo, bogato za sve, koji zazivaju tebe,
Srce Isusovo, izvore života i svetosti,
Srce Isusovo, pomirište grijeha naših,
Srce Isusovo, nasićeno pogrdama,
Srce Isusovo, satrveno zbog opačina naših,
Srce Isusovo, do smrti poslušno postalo,
Srce Isusovo, kopljem probodeno,
Srce Isusovo, izvore sve utjehe,
Srce Isusovo, živote i uskrsnuće naše,
Srce Isusovo, mire i pomirenje naše,
Srce Isusovo, žrtvo za grijehe,
Srce Isusovo, spasenje onima, koji se u te ufaju,
Srce Isusovo, ufanje onima, koji u tebi umiru,
Srce Isusovo, milino sviju Svetih,

Smiluj se nama!

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, oprosti nama, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

R. Isuse krotki i ponizni Srcem,

O. Učini srce naše po Srcu tvojem.

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, pogledaj na Srce preljubljenoga Sina svojega i na hvale i zadovoljštine, koje u ime grješnikâ tebi daje; i njima, koji milosrgje tvoje ištu, ti oproštenje udijeli umilostivljen, u ime istoga Sina tvojega Isusa Krista, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vijekâ. Amen.

Posveta Presv. Srcu Isusovu.

Isuse preslatki, — Otkupitelju ljudskoga roda, — pogledaj na nas — pred oltarom Tvojim — preponizno prostrte. — Tvoji smo, — Tvoji hoćemo da budemo; — a da uzmognemo s Tobom — što čvršće biti sjedinjeni, — evo danas — Presvetomu Srcu Tvojemu — svaki se od nas — drage volje posvećuje. — Tebe istina mnogi — nijesu nikada spoznali; — Tebe su — prezrevši zapovijedi Tvoje, — mnogi odbacili. — Smiluj se na jedne i na druge, — predobrostivi Isuse; — i k svetomu Srcu Svojemu — pritegni svekolike. — Kralj budi, Gospodine, — ne samo vjernima, — koji nijesu ni u jedno vrijeme — odmetnuli se od Tebe, — nego i razmetnim sinovima, — koji su Te ostavili: — učini, — da se ovi — u kuću očinsku brzo povrate, — da od bijede i glada — ne poginu. — Kralj budi onima, — koje — ili kriva mnijenja zavaravaju — ili nesloga rastavlja, — i prizovi ih natrag — k luci istine — i k jedinstvu vjere, — da naskoro bude — jedno stado i jedan pastir. — Kralj budi napokon — svijem onima, — koji se — u starom sujevjerju neznabožaca — nalaze, — i ne krati se — izbaviti ih iz tame — u Božje svijetlo i kraljevstvo. — Udijeli Gospodine — Crkvi Svojoj — sigurnu, potpunu slobodu: — udijeli svim narodima — mir i red: — učini, — da s obadva stožera zemlje — jedan odliježe glas: — Budi hvala — Božanskomu Srcu, — po kojem nam je — stečeno spasenje: — njemu slava i čast — u vijeke! Amen.

Molitva.

Božansko Srce Isusovo! Pred tobom ničice padamo i prinosimo ti sve štovanje, svu hvalu i slavu prečistoga Srca Marijina, sviju Angjela i Svetih na nebu, i cijele svete Crkve na zemlji želeći: da bi te tako svi stvorovi štovali, hvalili i slavili po sve vijeke. Na isti način hvalimo ti za sva dobročinstva naravi, milosti i slave, što od tebe, neiscrpiva vrela ističeču. U zajednici sa svima tebe ljubećim stvorovima molimo oproštenje svake nevjere, nezahvalnosti, nehajnosti i mlakosti, svake pogrde i uvrede, koje ti ljudi, osobito u presvetom oltarnom sakramentu nanose. Primi za to milostivo našu vjeru, naše ufanje, našu ljubav, te milostivo usliši naše prošnje.

Svećenik. Božansko Srce Isusovo! Smiluj se tvojoj svetoj Crkvi, svima duhovnim i svjetovnim poglavarima, i svim vjernicima!

Puk. Molimo te, usliši nas!

Svećenik. Božansko Srce Isusovo! Smiluj se svim članovima ove bratovštine, koja je posvećena tvome štovanju!

Puk. Molimo te, usliši nas!

Svećenik. Božansko Srce Isusovo! Mi ti preporučamo svoje posebne potrebe.

Puk. Molimo te, usliši nas!

Svećenik. Božansko Srce Isusovo! Smiluj se svim vjernim mrtvima u čistilištu, osobito onima, koji su za života bili članovi ove bratovštine!

Puk. Molimo te, usliši nas!

Božansko Srce Isusovo! Ti si se na križu žrtvovalo vječnome Ocu za spas svih ljudi, te ponavljaš tu žrtvu svaki dan nebrojeno puta na oltarima našim: daj, da se svi okoriste ovom neprocjenivom žrtvom.

Čuvaj, brani i ravnaj svoju svetu Crkvu i njenu vrhovnu glavu. Ujedini s vrhovnom glavom biskupe, s biskupima svećenike, a sa svećenicima sve vjernike;

da svi budemo jedna zgrada sazidana na temelju apoštolâ, na pećini Petrovoj, i na tebi, vječnomu kamenu od ugla. Ukloni od tvoje svete općine svako krivovjerstvo, raskolništvo, sve smutnje, progonstva i svaku nehajnost.

Štiti vladaoce, poglavare i predstojnike, da si podložnike tvojom mudrošću i jakošću, u miru i slozi, u pravdi i ljubavi, u pravoj bogoljubnosti vode k vječnomu spasu i k vremenitomu blagostanju.

Podaj roditeljima milost, da si djecu odgoje tebi na slavu, a njima na spas; da u nevinosti i kreposti porastu, te budu djeca Božja i baštinici neba.

Podaj djeci poslušnost, počitanje, zahvalnost i ljubav spram roditeljâ, i Božanskim ih blagoslovom obilno opsipaj. A i slugama daj, da vjerno i zdušno ispunjuju dužnosti svoje, da budu strpljivi i ponizni, da živu čisto i da se raduju u Duhu Svetom.

Čuvaj nevine, jači pokornike, obrati griešnike, ponizi neprijatelje kraljevstva tvoga, te ih opet privedi u ovčarnicu svoju. Rašíri slavu imena svoga sve više i više; i daj, da svi ljudi spoznaju istinu, te se spase.

Napokon ti preporučamo sve ljude; smiluj se i vjernim mrtvima, našim roditeljima, rogjacima, prijateljima, dobročiniteljima i svim onima, kojih se nitko ne spominje; i daj, da s njima skupa u vječnom veselju i blaženstvu tebe hvalimo i slavimo po sve vijeke vijekova. Amen.

II.

Otprošnja Presvetomu Srcu Isusovu.

Svećenik: Presveto Srce Isusovo! Ponizno ti se klanjajući dolazimo, da ti se iznova posvetimo sa stalnom odlukom, da ćemo ti zadovoljiti za uvrede, što ti ih ljudi nanose.

Narod: Da, to hoćemo i odlučujemo!

Svećenik: Što se više tajne tvoje svete nauke pogrgjuju:

Narod: To čvršće ćemo u njih vjerovati, o Božansko Srce Isusovo!

Svećenik: Što više nevjera nastoji, da nam ugrabi sveto ufanje naše:

Narod: To stalnije ćemo se u te uzdati, o Srce Božansko, jedina nado smrtnika!

Svećenik: Što se više srca ljudska opiru tvojoj Božanskoj ljubavi:

Narod: To usrdnije ćemo te ljubiti, o beskrajna Ljepoto, beskonačne ljubavi dostojno Srce Isusovo!

Svećenik: Što se više na tvoje Božanstvo navaljuje:

Narod: To više ćemo se njemu klanjati, o Božansko Srce Isusovo!

Svećenik: Što se više zapovijedi tvoje zanemaruju i krše:

Narod: To više ćemo ih obdržavati, o Presveto Srce Isusovo!

Svećenik: Što se više zabacuju i zapuštaju tvoji sveti sakramenti:

Narod: To više ćemo ih s ljubavlju i s počitanjem primati, o predarežljivo Srce Isusovo!

Svećenik: Što se više omalovažavaju udivljenja prevrijedne vrline tvoje:

Narod: To više i revnije ćemo ih nasljedovati, o Srce Božansko, uzore sviju kreposti!

Svećenik: Što više pakao napreže sile svoje, da upropasti duše:

Narod: To više ćemo rasplamsati svoju revnost za njihovo spasenje, o Srce Presveto, koje toliko plamtiš za spas duša!

Svećenik: Što više putenost i oholost prijeti, da uništi kršćansku samozataju i ljubav spram dužnosti:

Narod: To više ćemo se truditi oko samozataje i požrtvovnosti, o Presveto Srce Isusovo, pogrdama nasićeno!

Svećenik: Što se više napada na tvoju svetu Crkvu:

Narod: To više ćemo se brinuti, da joj budemo vjernom djecom, o preslatko Srce Isusovo!

Svećenik: Što više progone svetoga Namjesnika tvoga:

Narod: To više ćemo ga se držati i za njega se moliti, o Presveto Srce, kopljem probodeno!

Svećenik: O Srce Boga našega, podijeli nam uspješne, djelotvorne milosti, da budemo tvoji apostoli na svijetu i tvoja kruna u blaženoj vječnosti.

Narod: Amen.*

Posveta Presv. Srcu Isusovu. Kao gore na strani 55.

*) Zar nije ovo doista prekrasna i vrlo savremena otprošnja Božanskomu Srcu? U Velegradu u Moravskoj, nekadanjoj prijestolnici naših apostola, sv. Ćirila Metoda, moli ju kadikad na tisuće i tisuće naroda s neopisivim oduševljenjem. (Sravni „Glasnik Srca Isusova“ 1907., str. 127.)

Kod nas ova molitva još nije uvedena, pa se, kao i svaka druga molitva, bez posebnog dopuštenja dotičnog biskupskog ordinarijata ne smije uvesti ili kod javne službe Božje upotrijebiti.

Za nadbiskupiju zagrebačku ovo je posebno dopuštenje podijeljeno otpisom prečasnoga nadbiskupskoga ordinarijata od 14. travnja 1910. pod brojem 2002.

Nadati se je, da će doskora slično dopuštenje uslijediti i sa strana ostalih prečasnih hrvatskih ordinarijata. Megjutim ništa ne brani, da ovu otprošnju svećenik — ne kod običajne javne službe Božje — nego na priliku s propovijedaonice ili prigodom procesije izmoli s vjernicima.

Samo će se trebati pobrinuti, da vjernici tu molitvu imaju u rukama, te da se odgovori prije dobro uvježbaju, barem sa školskom djecom ili s kojom bratovštinom ili društvom.

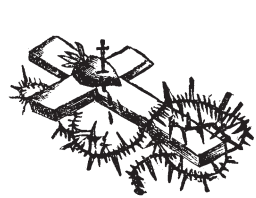

Pjesma posvetnica.*

Maestoso.

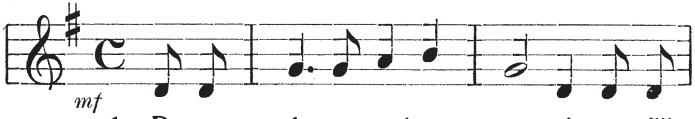

1. Do ne - be-sa nek se o - ri na - ših
2. Čuj-te pu-ci ši - rom sv'jeta, o - ci
3. Stieg Hr - va-ta Sr - ce Kri-sta, tu nam
4. Pre-gji na-ši ka - no la - vi za krst
5. Ne - ka gr - mi pa - ko hu - di, ne - ka
6. Kra-lju sla-ve sil - ni, bla-gi, bla-go-

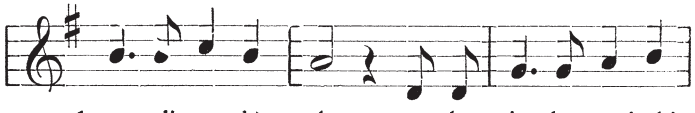

1. gru-di gromki glas, ne - ka je - knu raj-ski
2. na - ši čuj - te sad, čuj-te slu ge pa-kla
3. ru - di sre - ća, spas; tu slo - bo-da zlatna
4. ča - sni bi - še boj, iko je si - nak o - voj
5. bie-sni cie - li sviet; ne - ka bor-ba lo - mi
6. slo - vi za - vjet taj; bla-go - slo - vi rod nam

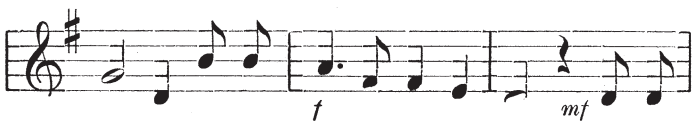

1. dvo-ri, nek nas ču - je I - sus Spas:
2. kle - ta, ka - ko Hr - vat kli-če mlad:
3. bli - sta, tu se o - ri slavski glas:
4. sla - vi, Kr - stu vje-ran viekom poj:
5. gru - di, čvr - sto sto-ji za-vjet svet:
6. dra - gi, u svom Srcu stan mu daj:

I - su -

*) Četveroglasno u dodatku knjizi: „Hrvatska omladina pod zastavom Srca Isusova". (Zagreb, tiskara A. Scholza. Cijena 1 K 20 fil.)

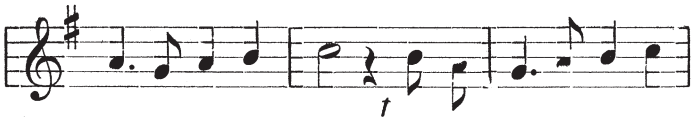

kr - ste, Sr - cu tvom s na - ma naš se ku - ne

Vatreno.

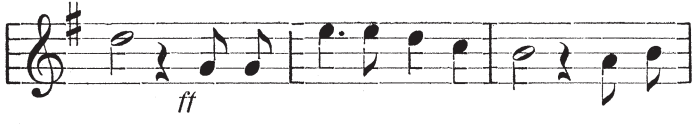

dom: Du-šom tie-lom viek sam tvoj, za krst

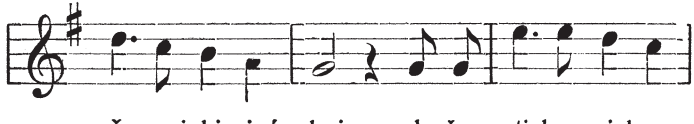

ča - sni bi - juć boj; du-šom tielom viek sam

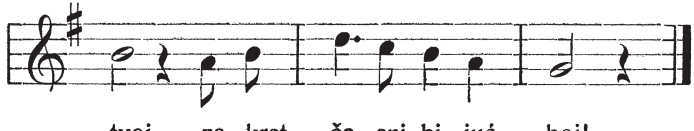

tvoj, za krst ča - sni bi - juć boj!

Kraljici Hrvatâ.

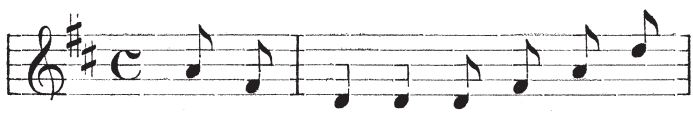

1. Zdra-vo, Dje - vo, svih mi - lo - sti
2. Bla - že - na si, jer - bo sva si
3. Hr - vat za križ bo - jak bi - je
4. Ne - vje - ra se od I - su - sa
5. Kad nam o - ko zad - nju su - zu

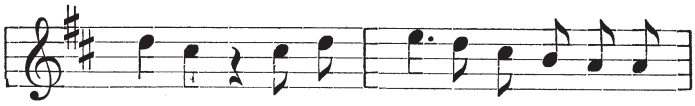

1. pu-na, vječnog sun-ca o-gr-nu te
2. či-sta, zmi-jin dah ne o-ku-ži ti
3. sve-ti: Vo-di - - o ga lji-ljan bar-jak
4. die-li, na puk Bož-ji si-pa striela
5. ro-ni, zad-nje bor-be za-hva-ti nas

1. sjaj; o-ko če-la zvjezda-na ti
2. grud; zviezda sre-će i na-ma da
3. tvoj! No-va ne-man kri-žu čas-nom
4. roj; Ti nad na-ma plašt ra-za-stri
5. val: na grud svoju, Maj-ko, nas pri-

1. kruna, is-pod no-gu ste-nje pa-kla
2. bli-sta, no-ći grieha mrak ras-pr-ši
3. prieti: Sil-na Dje-vo, na bra-ni-ku
4. bie-li, Bra ni, Go-spo, bra-ni na rod
5. slo-ni, na ne - be-skog do-ma no-si

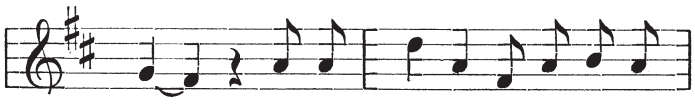

1. zmaj!
2. hud!
3. stoj!
4. svoj!
5. žal!

Rajska Dje-vo, Kra-lji-ce Hr -

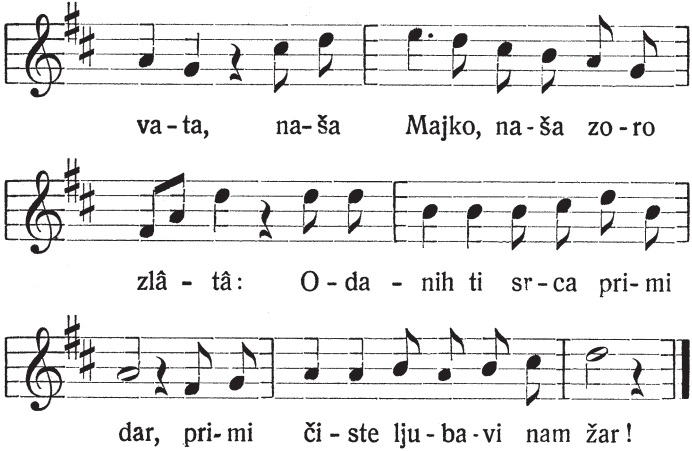

Davorija „Vojske Srca Isusova“.*

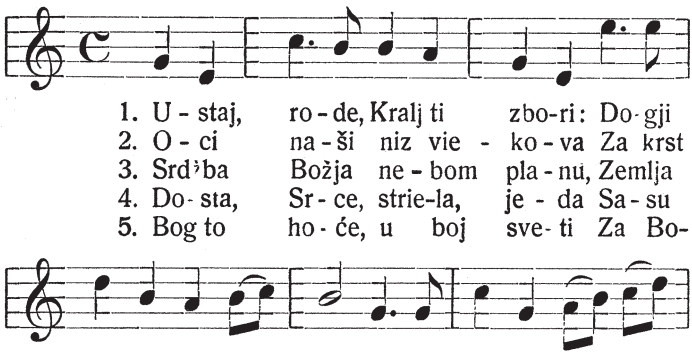

*) Četveroglasno u knjižici: „Vojska Srca Isusova“.

Andante.

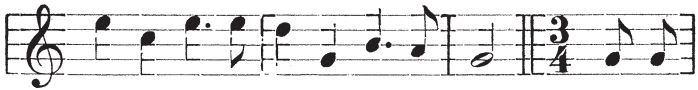

1. o - ri Božjom hvalom dol i brieg.
2. do-va Ne-ka ča- sti mla-gji sviet!
3. svanu; Psovki, kletvi bu - di kraj!
4. re - da Za čast tvoju ši - ri dom.
5. kle-ti, Bo-go - hu-lje, mo - ra past!

Kri-ste,

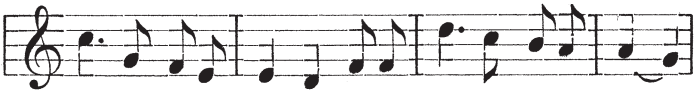

Kralju nebes - ni - ka, budi kraljem puka svog!

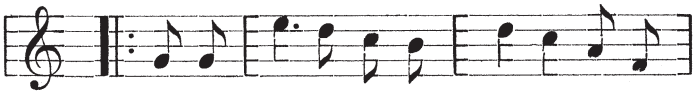

Sr - cu tvo-me lju- bav, di - ka, Sveti,

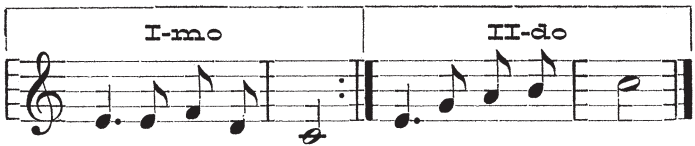

sve-ti, sve-ti Bog! sve-ti, sve-ti Bog!